

ОБЩИНА РАЗГРАД

ГОДИШЕН ДОКЛАД

**ЗА НАБЛЮДЕНИЕ
НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА РАЗГРАД 2014-2020 г.**

ЗА 2020 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият годишен доклад за наблюдение на изпълнението на Общински план за развитие на община Разград 2014 - 2020 г. (ОПР) обхваща периода м. януари 2020 г. – м. декември 2020 г. и е разработен на основание § 37 от Преходни и Заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие (обн. в ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.), съгласно който изпълнението, наблюдението и оценката на общинските планове за развитие за периода 2014 – 2020 г. се довършват по реда, по който са започнали.

Предмет на наблюдение е изпълнението през изминалата 2020 година на приоритетите и специфичните цели, заложи в плана посредством реализацията на конкретни мерки и проекти/дейности в програмата за реализацията му.

В съответствие с чл. 91, ал. 8 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие (отм. на 11.08.2020 г.), съдържанието на доклада включва:

1. Общи условия за изпълнение на общинския план, промени в социално-икономическите условия в общината;
2. Постигнат напредък по изпълнение на приоритетите и целите от ОПР въз основа на индикаторите за наблюдение;
3. Предприети действия от компетентните органи за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана;
4. Изпълнение на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на ОПР и на Областната стратегия за развитие;
5. Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

В годишния доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР за 2020 г. са използвани данни от Националния статистически институт (Териториално статистическо бюро - Север), Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020 (ИСУН 2020), публични справки на Държавен фонд Земеделие, Дирекция „Бюро по труда” гр. Разград, Главна дирекция „ГРАО”, Регионална здравна инспекция - Разград, Общинска служба по земеделие - Разград, Областна дирекция по безопасност на храните град Разград, АПИ „Областно пътно управление - Разград”, малки и средни предприятия, опериращи на територията и отделни структурни направления на общинска администрация.

1. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ, ПРОМЕНИ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНАТА.

Демография

Демографските фактори са в основата на социално-икономическото развитие. Проследено през годините, неблагоприятните демографски тенденции продължават да са актуални и през 2020 г. - намалена раждаемост, повишена смъртност, емиграционни процеси, променен семеен модел, което оказва въздействие и се отразява върху развитието на всички системи на обществото: икономическата, образователната, здравноосигурителната, социалната.

Таблица: Население в община Разград по постоянен и настоящ адрес към 15.12.2020 г.

Населено място	Постоянен адрес общо	Настоящ адрес общо
гр. Разград	41674	33471
с. Балкански	149	258
с. Благоево	518	643
с. Гецово	1753	1923
с. Дряновец	746	873
с. Дянково	4035	2814

с. Киченица	1091	793
с. Липник	690	519
с. Мортагоново	1773	1029
с. Недоклан	329	188
с. Осенец	783	969
с. Островче	53	113
с. Побит камък	207	231
с. Пороище	299	456
с. Просторно	121	157
с. Радинград	529	293
с. Раковски	3773	2354
с. Стражец	2767	1893
с. Топчии	511	566
с. Ушинци	207	221
с. Черковна	37	97
с. Ясеновец	3485	2681

Източник: Главна дирекция „ГРАО“

Динамиката в броя на населението запазва тенденция на намаляване. По данни на Главна дирекция ГРАО общият брой на населението по постоянен адрес в община Разград към 15.12.2020 г. е 65 530 души, като 41 674 души от него живеят в град Разград. Намалението спрямо предходната 2019 г. е със 518 души, когато са били 66 048, а спрямо 2018 г. – със 680 души. Трайно намаляващата раждаемост и увеличаваща се смъртност са в основата на негативните демографски процеси, както и миграционните процеси. Емиграцията засяга предимно младите възрастови групи и наред с естествените демографски процеси, има съществена роля за влошаващата се възрастова структура в общината.

По данни на НСИ (към 31.12.2019 г.) трудоспособното население на общината наброява 27 331 души. Регистрирано е намаление с 628 души (към 2018 г. то е било 27 959 души). Запазва се тенденцията населението в над трудоспособна възраст да се увеличава, като от 11 577 души през 2018 г. е нараснало на 11 708 души през 2019 г. Намаление бележи и броят на населението в под трудоспособна възраст, който през 2018 г. е 6 959 души, а за 2019 г. вече е 6 897 души.

По отношение половата структура на населението през 2019 г. разпределението е 21 931 мъже при 24 005 жени, като 64,72% от мъжете и 66,57% от жените живеят в град Разград. Все по-малко хора остават да живеят в малките населени места поради липсата на възможности за трудова реализация, недобрата техническа инфраструктура, липсата на много от услугите, които се предлагат в града (здравни, социални, културни).

Към 31.12.2019 г. естественият прираст за община Разград е отрицателен – -324 (при показатели -372 за 2018 г.) . Отрицателен е и механичният прираст е – -235 души. За 2019 г. броят заселени на територията на общината е 1 238 (1 068 за 2018 г.) души, при 1 473 (1 145 за 2018 г.) изселили се.

Безработица и пазар на труда

Данните, предоставени от Дирекция „Бюро по труда“ гр. Разград сочат, че за изтеклата календарна година е нарушена тенденцията на постоянно намаляване нивото на безработица. Към 31.12.2020 г. измереният коефициент на безработица в общината средногодишно е 5,21% (1 233 души), при 4,89% (1 158 души) за 2019 г. и 5,4% през 2018 г. Увеличението на броя на безработните лица през 2020 г. е със 75 души спрямо 2019 г.

Таблица: Равнище на безработица в общините на област Разград

Община	2018 г.		2019 г.		2020 г.	
	Абсолютна стойност	%	Абсолютна стойност	%	Абсолютна стойност	%
Завет	526	15,04	454	12,98	525	15,01
Исперих	1236	13,56	1192	13,08	1001	10,98
Кубрат	891	12,95	1024	14,88	920	13,37
Лозница	573	14,53	609	15,45	501	12,71
Разград	1285	5,4	1158	4,89	1233	5,21
Самуил	585	24,29	612	25,42	618	25,66
Цар Калоян	326	12,45	351	13,35	263	10,00

Източник: Дирекция „Бюро по труда“ гр. Разград

Община Разград запазва утвърдената вече тенденция на община с най-ниско равнище на безработица от всичките 7 общини в област Разград. Сравнена с другите общини – областни центрове в Северен централен район, община Разград е с еднакви показатели с община Силистра (5,21%) и преди община Габрово, която е с 5,26% за 2020 г. Най-ниска за поредна година се запазва безработицата в община Русе (4,50%), следвана от община Велико Търново (4,52%).

По данни на Дирекция „Бюро по труда“ през 2020 г. в община Разград профилът на свободната работна ръка показва намаление с 10 души сред безработните над 50-годишна възраст. Регистриран е голям ръст на увеличение при най-активната в трудово отношение възрастовата група, тази от 30 г. до 49 г. - с 86 души.

По образователен ценз увеличение на безработните лица се наблюдава при тези с висше образование, като цифрата сочи увеличение с 57 души. Известно намаление с 25 души се вижда при групата на нискоквалифицирания персонал.

Таблица: Профил на свободната работна ръка по възраст и образование

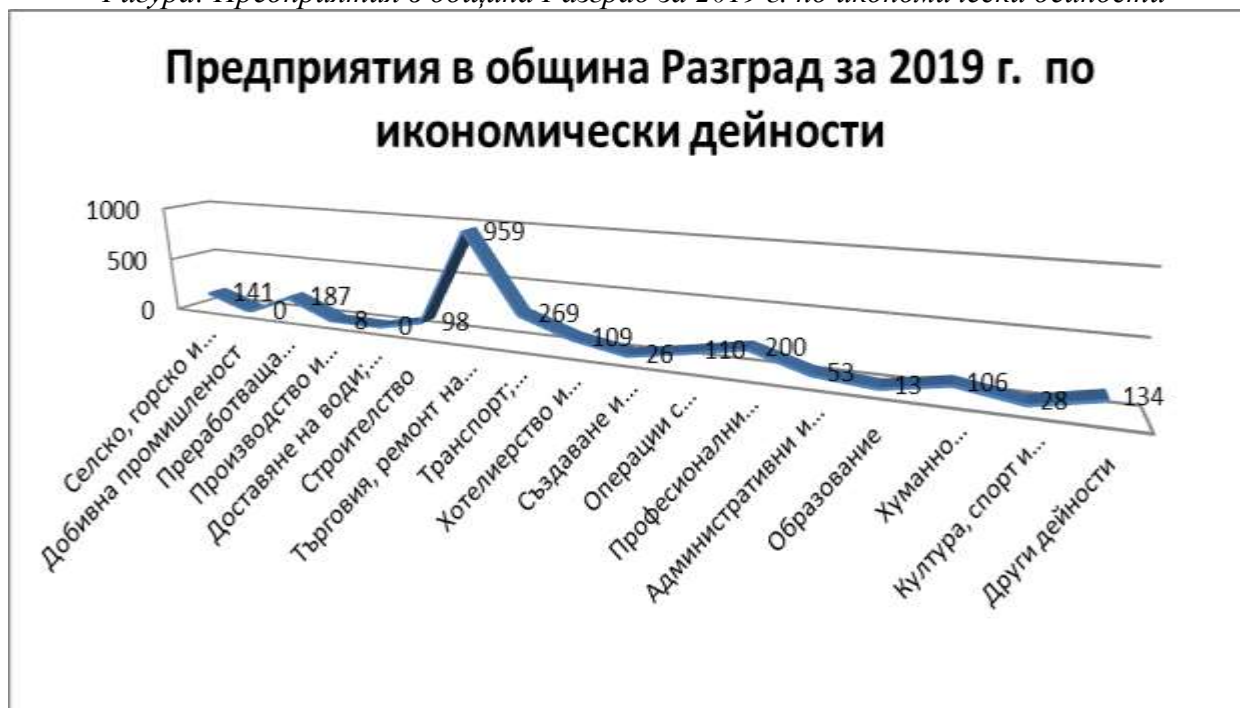
Година	По възрастови групи			По образование			
	до 29 г.	от 30 г. до 49 г.	над 50 г.	висше	средно специално	средно	основно и по-ниско
2018	145	575	532	206	586	63	403
2019	136	532	490	175	509	66	400
2020	135	618	480	232	537	89	375

Източник: Дирекция „Бюро по труда“ – Разград

Икономика

Съгласно информационните масиви на НСИ броят на регистрираните в общината предприятия запазва тенденция на увеличение, като за 2019 г. те са 2 448 спрямо 2 375 бр. за 2018 г., или 73 предприятия повече.

Фигура: Предприятия в община Разград за 2019 г. по икономически дейности

Източник: Национален статистически институт

Преобладаваща част от опериращите на територията на общината стопански субекти са микро предприятия с персонал до 9 души (92%).

Фигура: Предприятия в община Разград за 2019 г. по групи предприятия според заетите лица в тях

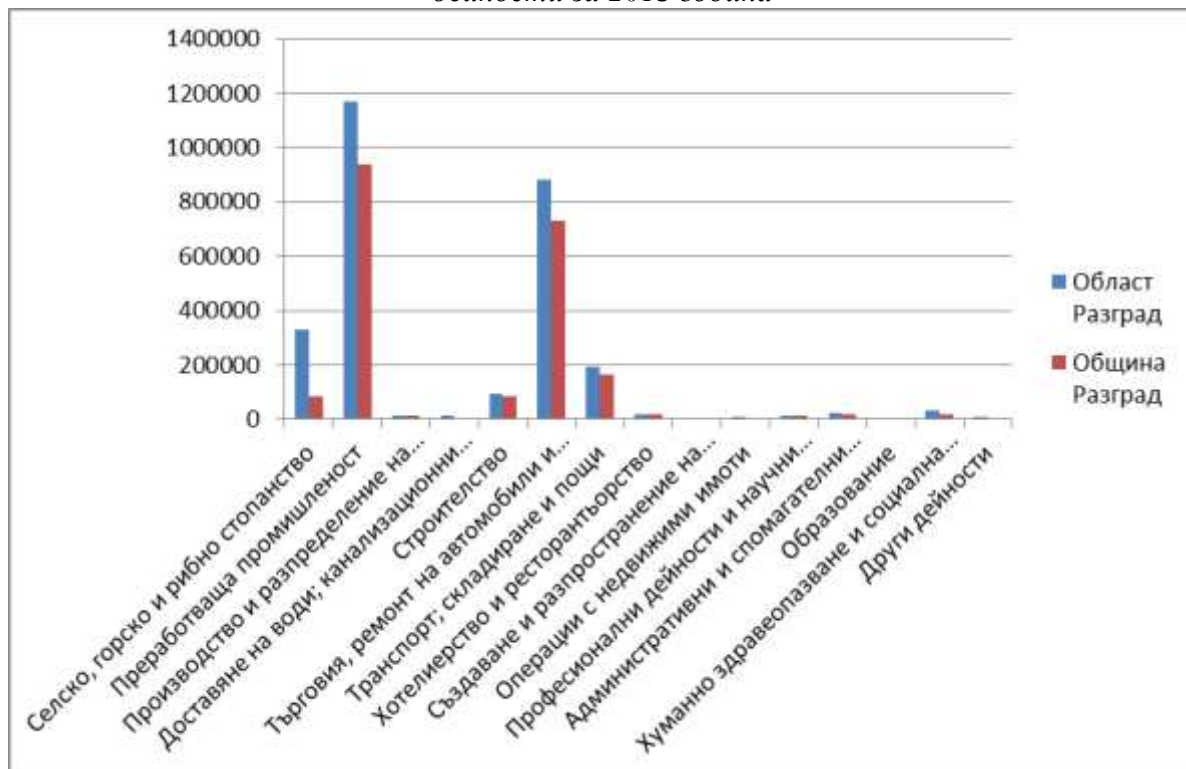

Източник: Национален статистически институт

Според крайния финансов резултат от дейността им за 2019 г. предприятията с регистрирана печалба са 1 908 (77,9%), с нулев резултат са 215 (8,8%), а на загуба са 325 (13,3%).

Реализираните нетни приходи от продажби са на стойност 2 142 408 хил. лв., което е с 87 078 хил. лв. повече спрямо 2018 година, когато те са 2 055 330 хил. лв.

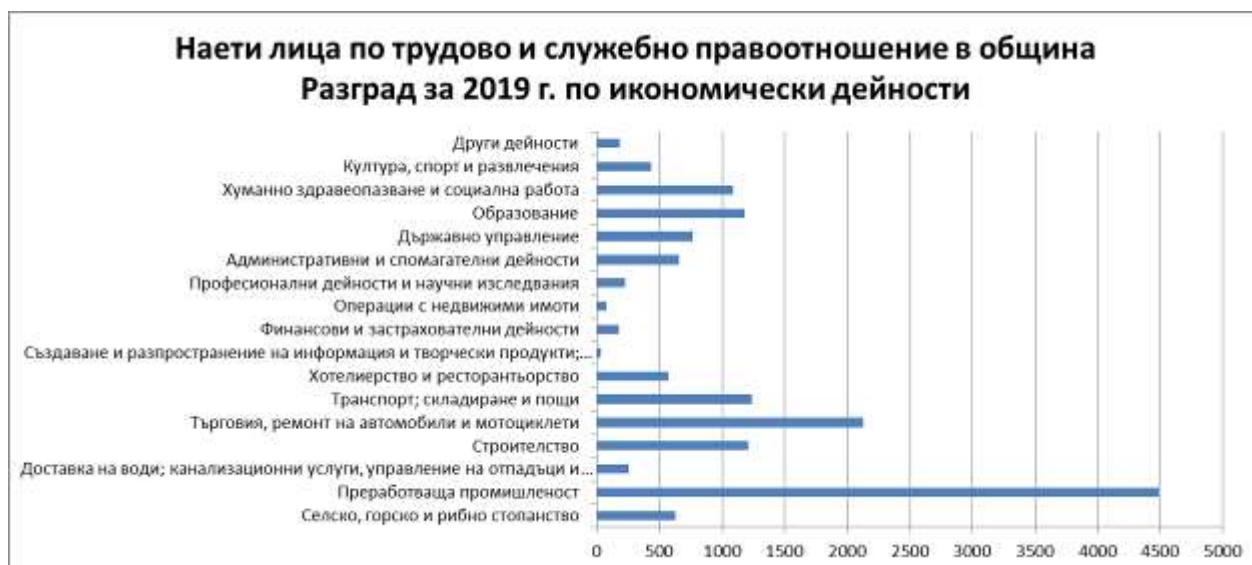
Фигура: Нетни приходи от продажби на нефинансовите предприятия по икономически дейности за 2019 година

Източник: Национален статистически институт

Към края на 2019 г. развиващите дейност икономически субекти в община Разград са произвели продукция с финансов еквивалент от 1 270 929 хил. лв., бележеща увеличение спрямо 2018 г. с 49 723 хил. лв., когато е била 1 221 206 хил. лв. Това се равнява на 69,20% от общата произведена продукция в рамките на област Разград, което ясно определя община Разград като основен икономически и производствен център. Най-голям относителен дял в общия обем произведена продукция имат предприятията от преработващата промишленост - 54,02%, следвани от тези, в сектор „Транспорт, складиране и пощи“ - 13,22%.

Фигура: Наети лица по трудово и служебно правоотношение в община Разград за 2019 г. по икономически дейности

Източник: Национален статистически институт

По отношение на наетите лица по трудово и служебно правоотношение в община Разград за 2019 г. техният общ брой е 15 373 души, като за 2018 г. те са били 15 239. Най-голям е делът на наетите в секторите „Преработваща промишленост“ (4 486 души) и „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“ (2 129 души).

Тенденцията за увеличение на средната годишна работна заплата на наетите лица по трудово и служебно правоотношение в община Разград се запазва и през 2019 г. - 14 449 лв. (13 064 лв. през 2018 г.). Увеличение отбелязват и показателите на ниво област и район: за област Разград - 12 814 лв., спрямо 11 569 лв. за 2018 г. и 12 105 лв. за Северен централен район (при 10 974 лв. за 2018 г.).

Бюджет на Община Разград - фактор за реализацията на ОПР

Общинският бюджет е най-важния източник за финансиране на заложените в ОПР мерки и дейности. Той е основния инструмент, осигуряващ условия за обезпечаване на социални, образователни, здравни, културни и икономически дейности, благоустрояване и опазване на околната среда, дейности по опазване на обществения ред, административно, техническо и информационно обслужване на населението.

Бюджетът на Община Разград за 2020 г. е приет с Решение № 31 по Протокол № 5 от 11.02.2020 г. на Общински съвет Разград и е в размер на 55 383 хил. лв. Към 31.12.2020 г. общият му обем след корекциите е 61 948 хил. лв., в т.ч. в държавните дейности – 36 720 хил. лв. и в местните дейности – 25 228 хил. лв. Увеличението спрямо първоначалния план е с 6 565 хил. лв., в т.ч. в държавните дейности – 4 472 хил. лв. и в местните дейности – 2 093 хил. лв.

Приходи

Изпълнението на приходната част на бюджета е в размер 52 653 хил. лв. при уточнен план 61 948 хил. лв. Процентът на изпълнение е 85%.

Изпълнението на приходите за държавни дейности е 33 359 хил. лв. или 90,85% от планираните 36 720 хил. лв.

Изпълнението на приходите за общински дейности е 19 294 хил. лв. или 76,48% от планираните 25 228 хил. лв.

Постъпленията от данъчните приходи са общо 4 977 хил. лв., което представлява 101,47% от планираните такива. С най-голям относителен дял в данъчните приходи е данък върху превозните средства, следван от данъка върху недвижимите имоти и данък върху придобиване на имущество по дарение и възмезден начин.

Постъпленията от неданъчните приходи са общо 10 714 хил. лв., което представлява 86,66% от планираните. Най-голям относителен дял в приходите от стопанска дейност има ОП „Разградлес“ – 2 599 хил. лв., следвано от ОП „Бизнес зона - Перистър“ – 490 хил. лв., ОП „Общински пазари - Разград“ – 305 хил. лв., ОП „Обреден дом“ – 178 хил. лв. и ОП „Паркстрой“ – 7 хил. лв. Отчетена е сравнително ниска събираемост на такси от ползване на детски ясли, детски градини и общежитие, поради извънредната епидемиологична обстановка вследствие на пандемия COVID - 19.

Приходите от „Субсидии и трансфери“ са в размер на 5 929 хил. лв.; финансираня – 3 107 хил. лв. със знак (-); преходен остатък за местни дейности в началото на годината - 4 888 хил. лв. със знак (+) и в края на годината – 4 107 хил. лв. със знак (-)

Разходи

Общият обем на разходната част на бюджета по отчет е в размер на 52 653 хил. лв. при уточнен план 61 948 хил. лв. или изпълнението е 85% от плана. Разходите за държавни дейности (в т.ч. и дофинансирането им) са 34 669 хил. лв. и са с относително тегло 65,8% в общия размер на разходите, а за общински дейности са разходвани 17 984 хил. лв. с относително тегло 34,2%.

За делегираните от държавата дейност /без дофинансирането им с общински приходи/ са разходвани общо средства в размер на 33 359 хил. лв., което е 90,85% от планираните средства.

Общия обем на отчетените разходи за общински дейности е 17 984 хил. лв., при план 23 785 хил. лв., или изпълнение 75,70%.

При план за капиталови разходи 12 447 хил. лв., включващ всички източници на средства, /в т.ч. финансирани с европейски средства, със съответното съфинансиране 7 258 хил. лв./, изпълнението е 7 295 хил. лв. или 59%. От предоставени целеви субсидии и трансфери – 1 529 хил. лв., от преходния остатък от 2019 г. – 386 хил. лв., от собствени средства – 785 хил. лв. и от други източници на финансиране – 25 хил. лв. и финансирани с европейски средства, със съответното съфинансиране – 4 560 хил. лв.

Образование

Община Разград разполага с достатъчна мрежа от училища и детски градини, с необходимия капацитет да се обхванат всички живущи на територията на общината деца в предучилищна и училищна възраст. През 2020 г. на територията на общината функционират 21 училища, от които 16 са общински. От 16 - те общински училища, 11 са основни, като 5 са в гр. Разград и 6 - в други населени места на общината. Средните училища са пет: 2 профилирани гимназии – ПГПЧЕ „Екзарх Йосиф“, гр. Разград - с „чуждоезиков“ профил и ППМГ „Акад. Никола Обрешков“, гр. Разград - с профил „природоматематически“; Спортно училище, гр. Разград; Средно училище „Христо Ботев“, гр. Разград и 1 професионална гимназия - ПГССХВТ „Ангел Кънчев“, гр. Разград. Всички училища са на едноменен режим на обучение.

Образователната инфраструктура на община Разград включва 6 професионални гимназии, 5 от които са с държавно финансиране. Всички професионални гимназии подготвят специалисти със средно образование в областта на химическата промишленост и биотехнологиите, машиностроенето, информационните технологии, селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост, облекло и дизайн, транспорт и строителство, по икономически дисциплини.

През учебната 2020/2021 г. на територията на общината функционират 20 детски градини, които са на целодневно обучение, като 10 от тях са в гр. Разград.

Здравеопазване

Към 31.12.2020 г. в община Разград са регистрирани и функционират 23 индивидуални и 1 групови практики за първична медицинска помощ. Общо лекарите работещи в тези практики са 25. Изчислена на средногодишния брой на населението за общината за 2019 г., осигуреността на глава от населението в общината е 1 лекар на 1 849 души. Здравните услуги в сферата на денталната медицина се предоставят от 45 лекари, практикуващи в 37 индивидуални и 4 групови практики за първична медицинска помощ, което предопределя осигуреност на 1 лекар - 1 027 души.

2. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ И ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

ПРИОРИТЕТ 1: ПОВИШАВАНЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА ОБЩИНСКАТА ИКОНОМИКА

Приоритетът включва четири специфични цели, реализирането на които ще допринесе за създаване на заетост, повишаване на доходите и подобряване на жизнения стандарт.

Специфична цел 1.1. Подкрепа за създаването и развитието на малки и средни предприятия

Мярка 1.1.1. Стимулиране на предприемачеството чрез създаване на подходящи условия

През 2020 г. са сключени 3 бр. договори за учредяване право на строеж на инвеститори за изграждане на складови, търговски или производствени обекти, находящи се на територията на Бизнес зона „Перистър“. Общата разгърната застроена площ на учредените вещни права е над 6 300 кв. м., а заявените инвестиции са за 3 400 000 лв. и разкриване на не по-малко от 21 работни места.

Към месец декември 2020 година са изградени и/или въведени в експлоатация следните обекти на инвеститори:

- „Сервиз за ремонт на автомобили“ (стойност на инвестицията 100 000 лв.) на „Социалкарс“ ЕООД;
- „Офис за куриерски услуги“ (стойност на инвестицията 80 000 лв.) на „Витранс ВД“ ЕООД.

В процес на изпълнение от МСП на територията на общината са проекти, финансирани по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ за насърчаване на предприемачеството (вж. т. „4. Изпълнение на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на ОПР и на областната стратегия за развитие“, „Проекти с бенефициенти фирми, НПО и други“).

Мярка 1.1.2. Развитие на общинската инфраструктура за подобряване информационното и административно обслужване на бизнеса

В съответствие с една от основните политики на България - дигитализацията на икономиката и публичния сектор през 2020 г. Община Разград планира средства за продължаване на процеса по дигитализация на актовете за гражданско състояние, личните регистрационни картони и семейните регистри, съхранявани единствено на хартиен носители.

Стартира процеса и по изработване на цифрови модели на план за регулация: улична регулация, вътрешна /дворищна/ регулация, включително преписки по регулация на гр. Разград, съвместени с кадастралната карта и др. Сканирани и геореферирани са:

- картони от регулационния план на гр. Разград с база данни за GISExplorer – 1970 г.;
- регулационния план на гр. Разград северна промишлена зона с база данни за GISExplorer – 1970 г.;
- регулационния план на гр. Разград с база данни за GISExplorer – 1950 г. /трансформирани към 1970 г./;
- регулационни изменения за гр. Разград по квартали;
- данни от заповеди и регулационни преписки по квартали и години.

Крайната цел е създаване на цифрови модели на действащия регулационен план на град Разград. Тези модели ще послужат за облекчаване на работата и подобряване обслужването на физически и юридически лица. Цифровите модели ще послужат за издаване на скици, комбинирани скици, извадки, правене на справки и решаване на широк спектър от задачи в областта на устройственото планиране, инвестиционното проектиране, като те позволяват много по-добро онагледяване, поддържане и актуализиране.

Съобразно планираните в бюджета средства е закупена компютърна техника, за подмяна на остарялата такава в кметствата и населените места, както и един сървър за потребностите на администрацията на Община Разград. Ежегодно се осъществява техническо и комуникационно осигуряване – поддържа се изградената VPN връзка между общината и кметствата. Променена е структурната мрежа, кабелната мрежа е подновена с нова и всички комутатори са заменени с „умни“. Разделени са мрежите според предназначението им.

През 2020 г. продължи реализацията на проект „Осигуряване функционирането на Областен информационен център - Разград през периода 2019 - 2021 г.“ по Оперативна програма „Добро управление“ 2014 - 2020, в рамките на който се популяризира различна информация относно подходящите възможности за финансиране чрез Структурните и инвестиционни фондове и добри практики от успешно изпълнени проекти. Въпреки въведените в страната противоепидемични мерки за превенция от COVID - 19, които

затрудниха провеждането на информационни срещи с потенциални кандидати по схеми за финансиране, през 2020 г. са проведени 24 информационни събития, предоставени са безплатни консултации, както на място в Областния информационен център, така и посредством други канали - телефон, електронна поща, социални мрежи.

Специфична цел 1.2. Развитие на ключови за региона производства, двигател на общинската икономика

Мярка 1.2.1. Разширение и модернизация на биотехнологичните производства

За разширяване и модернизирание на производството през 2020 г. „Биовет“ АД – клон Разград е реализирало инвестиция в размер на 27 000 000 лв.

Предназначението на извършените инвестиции от „Балканфарма - Разград“ АД е за разширение на производството, подмяна на оборудване и закупуване на ново в размер на 1 724 000 лв. За други инвестиции е изразходен финансов ресурс на стойност 255 000 лв.

Мярка 1.2.2. Развитие и модернизация на предприятията от хранително-вкусовата промишленост

Реализираните през изтеклата календарна година инвестиции от „АДМ Разград“ ЕАД са в общ размер на 102 478 000 лв., от които за разширение на производството са инвестирани 99 217 000 лв. и 3 261 000 лв. за допълнителни проекти свързани с основната дейност.

В „РОКА-СО“ ООД е завършен и въведен в експлоатация „Склад за насипни и пакетиранни товари“ (с площ от 7 000 м²). Приключва и последния етап от петгодишния План за изграждане и модернизация на дружеството с програма - Контролно-пропускателен пункт с 60-тонна везна, Площадкови комуникации и асфалтиране. Предстоят довършителни работи и въвеждане в експлоатация до края на месец май 2021 г. Вложените инвестиции от дружеството са в ДМА – 1 253 000 лв. и за инвестиционни имоти – 3 294 000 лв.

Извършените инвестиции от „СЕМПЕ 2“ ЕООД са за реализация на инвестиционни проекти, свързани с разширение и модернизация на дружеството (1 320 000 лв.) и за закупуване на техника (322 708 лв.). Инвестираните средства от „Аграком“ ЕООД са за закупуване на техника и са в размер на 824 000 лв.

Мярка 1.2.3. Насърчаване на дейността на предприятията в общината

Вж. т. 4. Изпълнение на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на ОПР и на областната стратегия за развитие, „Проекти с бенефициенти фирми, НПО и други“.

Специфична цел 1.3. Насърчаване на селскостопанското производство и ефективното използване на горскостопанските ресурси

Мярка 1.3.1. Ефективно използване на общинския поземлен фонд за подпомагане на селскостопанското производство и животновъдство

По данни на Общинска служба по земеделие - Разград през 2020 г. на територията на община Разград площите със селскостопанско предназначение са 432 341 дка, от които обработваеми са 329 421,173 дка (76,19%), а използваеми 342 563,173 дка (79,23%), разпределени по начин на трайно ползване, както следва:

- ниви – 368 855 дка, в т.ч. обработваема земеделска площ – 329 421,173 дка;
- трайни насаждения, вкл. лозя – 16 838 дка., от които се обработват 2 514 дка;
- пасища, мери и ливади – 46 648 дка, от които се стопанисват 10 628 дка.

Към края на 2020 г. Община Разград е сключила 7 договора за отдаване под наем на 10 земеделски имота – общинска собственост с начин на трайно ползване „нива“ и обща площ 56,359 дка. Общата сума от получените приходи от отдадените под наем и под аренда земеделски имоти – общинска собственост с начин на трайно ползване – „нива“ за стопанската 2019/2020 г. е 228 521,80 лв.

През изминалата стопанска година са отдадени имоти с начин на трайно ползване „полски пътища“ с площ 3 381,248 дка, като приходите получени по тях са в размер на 125 601,05 лв.

Общата сума от получените приходи от отдадени под наем и аренда имоти с начин на трайно ползване – трайни насаждения за изминалата 2020 година е 21 439,49 лв.

Община Разград е учредила право на ползване върху имоти и части от общински имоти за настаняване на пчелни семейства, за което има сключени 15 броя договори, от които 8 бр. за имоти от общинския поземлен фонд и 7 бр. за имоти – горска територия.

Само за 2020 г. сключените договори за учредяване на право на ползване за настаняване на пчелини в имоти от ОГТФ са 8 и 7 в горски територии. Получените приходи от правото на ползване за 2020 г. са в размер на 1 616,31 лв.

Подкрепата за животновъдството от общинската администрация се изразява в отдаване под наем на мери и пасища – общинска собственост на собственици и ползватели на животновъдни обекти.

Сключени са 7 договора за отдаване под наем на 28 имота – общинска собственост, с начин на трайно ползване - пасище, мера, с обща площ 1 509,306 дка, в т.ч.:

- 2 договора за 13 имота с обща площ 619,392 дка за срок от една година;
- 5 договора за 15 имота с обща площ 809,314 дка за срок от пет години.

Общата стойност от получените приходи от отдадените под наем земеделски имоти – общинска собственост с начин на трайно ползване - пасище, мера за изтеклата календарна година 2019/2020 година е 39 300,04 лв.

Относно реализираните инвестиции в земеделски стопанства - вж. т. 4. Изпълнение на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на ОПР и на областната стратегия за развитие, „Проекти с бенефициенти фирми, НПО и други“.

Мярка 1.3.2. Разработване и изпълнение на Програма за опазването и многофункционално стопанисване и ползване на ресурси от общинските горски територии

По отношение разработването и изпълнението на горските дейности в общинските горски територии, собственост на Община Разград, през стопанската 2020 г. от Общинско предприятие „Разградлес“ са извършени планираните лесокултурни мероприятия, в т.ч. залесяване и попълване на горски култури 5 000 бр. фиданки от черен бор върху 14 дка.

Изпълнени са заявки от населените места в Община Разград в размер на 17 453 пространствени кубически метра от дървесен вид цер, 2 439 пространствени кубически метра от дървесен вид акация и 905 тона преработена дървесина. За промишлени цели е реализирана дървесина в размер на 11 578 плътни кубически метра. Изпълнен е и ежегодният социален ангажимент към населението на общината, като след Решение на Общински съвет - Разград, са осигурени 1 327 пространствени кубически метра дърва за огрев на училища, детски градини, социални домове, ветерани от войните, духовни храмове, кметства и други.

Издадени са 71 бр. позволителни за събиране на недървесни горски продукти (трюфели), 59 бр. за лечебни растения (левурда - 70 000 кг, липа цвят - 14 000 кг и липа лист - 62 000 кг) и 1 бр. заявления за паша. Договорите за учредено право на ползване за настаняване на пчелини са 7 бр.

Приходите за 2020 година, реализирани от продажба на дървесина, добита от общински горски територии, глоби и такси от недървесни горски продукти са в размер на 2 598 874 лв.

За по-качествено и ефективно изпълнение на лесокултурната дейност в общинските горски територии, ОП „Разградлес“ е закупило оборудване и техника на обща стойност - 114 378 лв.

Специфична цел 1.4. Развитие на туризма като част от общинската икономика

Мярка 1.4.1. Реконструкция на съществуващата и изграждане на нова туристическа инфраструктура за обогатяване на предлагания туристически продукт

През 2020 г. продължава инвестирането на средства от общинския бюджет за поддръжка и подобряване на средата на паметниците на културата в гр. Разград.

Интервенции с цел съхранение и възстановяване в обекти на културната инфраструктура са извършени в Интерактивен музей към НАР „Абритуc“, сцена „Театрон“ (НАР „Абритуc“), къща-музей „Димитър Ненов“, Етнографски музей - Разград.

Извършени са дейности по възстановяване на част от оградата на къща-музей „Станка и Никола Икономови“; препокриване на открити археологически обекти с цел запазване преди консервация и експониране в НАР „Абритуc“; ремонт, техническа поддръжка на механични части и художествено осветление на Часовникова кула.

Изразходения финансов ресурс е в общ размер на 56 973 лв.

Извършени са ремонтни дейности на Мавзолея-костница и военния паметник „Св. Георги“ на пл. „Възраждане“ със средства от Министерство на отбраната, в размер на 3 500 лв.

Мярка 1.4.2. Разширяване и обогатяване на съществуващите и изработване на нови туристически атракции

В дейността по обогатяване и развитие на туристическия продукт предлаган от Община Разград са инвестирани средства в размер, както следва:

- Реновиране на експозицията в Етнографски музей, освежаване, консервация и реставрация на трите къщи в посока засилване ефекта на туристическата атракция - 2 150 лв.;

- Постоянна улична изложба при Панчоолу мост с обновяваща се тематика: 1 734 лв., финансови средства на Община Разград и 1 430 лв. от РИМ - Разград;

- Нови три елемента от художествено осветена монументална градска украса, като част от иновативна реклама на туристически продукт, свързана с историческото и духовно наследство на Разград /два модула на ул. „Дунав“ и един модул на бул. „Априлско въстание“/ - 9 500 лв.;

- Ново оборудване на Градския мажоретен състав за засилване на атрактивния елемент в организирането на публични изяви от Културния календар на Община Разград, придавайки им естетически фон и колорит - 9 000 лв.;

- Обогатяване на градската коледна украса, включително художествено осветление на три нови сгради /сградата на ДКЦ-I (бивша Поликлиника), сградата на Български пощи и сградата на НАП/ - 3 200 лв.;

- „Пъстър шарен детски свят“ – онлайн конкурс по повод Деня на детето и 30-годишнината на ЦРД;

- „Среща на моста“ – „Ретро“ пресъздаване на живота в град Разград по повод 90-годишнината от откриването на най-стария разградски мост „Панчоолу мост“, превърнал се в символ на няколко поколения разградчани - 550 лв.;

- Художествена изложба „Слънце и звезди“ – уникално събитие с национално значение, събрало творчеството на най-добрите представители от 3 поколения български творци, финансирана със съвместни средства от Община Разград - 750 лв. и ХГ „Проф. Илия Петров“ - 7 720 лв.;

- Възстановяване след три годишно прекъсване и включване на нови атрактивни елементи в организацията на фестивала „Белите нощи на Разград“ (единственото проведено фестивално събитие по време на пандемията от COVID - 19) - 7 500 лв.;

- Европейски дни на наследството:

- „Ден на отворените врати“ – свободен достъп до всички музеи и галерии;
- Даскалоливница – образователни занятия от времето на първото класно училище през Възраждането;
- Творческа работилница за изработване на хербарии от билки;
- Творческа работилница с участието на Майстор Таня Станева от АЕК „Етъра“ – демонстрации и изработка на съдове с грънчарско колело;
- Търсачи на съкровища – забавни игри в НАР „Абритуc“ - 106,27 лв. с финансиране от РИМ - Разград.

-„Танцувайте с нас“ – нова инициатива осъществявана всеки четвъртък на летните месеци под звуците на различни ритми и танци и ръководството на специално поканени за целта хореографи;

-„Здравей, училище!“ – улична изложба - инициатива, свързана с миналото, настоящето и традициите на разградското образование;

-„Семейната и родова памет на Разград“ – улична изложба, целяща стимулиране на събирателската и проучвателска дейност на децата и младите хора;

-Запалване светлините на градската коледна елха - 560 лв.

Мярка 1.4.3. Развитие на алтернативния туризъм

Невъзможността за осъществяване на събития от културния календар е компенсирана с разработване на проекти за нови форми на събитийен туризъм:

- ✚ Фестивал на уличния театър;
- ✚ Детски фестивал „Шарената въртележка“;
- ✚ Тематични танцови спектакли;
- ✚ Фестивал „Читалищата - живото наследство на България“ и др.

Мярка 1.4.4. Разширяване дейността на общинския Туристически информационен център

Във връзка с наложената извънредна епидемиологична обстановка и невъзможността за организиране на събития, изложби и конференции, дейността на ТИЦ - Разград се изразява основно в онлайн комуникация с партньори и колеги.

ПРИОРИТЕТ 2: УСТОЙЧИВО ИНТЕГРИРАНО ТЕРИТОРИАЛНО РАЗВИТИЕ

Приоритетът включва 4 специфични цели, с реализацията на които се цели обезпечаване на плановата и проектна осигуреност на общината, цялостно интегрирано развитие, доизграждане на техническата инфраструктура, опазване на околната среда за подобряване жизнения стандарт на населението.

Специфична цел 2.1. Подобряване плановата осигуреност и проектно обезпечаване на инвестиционни инициативи

Мярка 2.1.1. Изготвяне на устройствени планове за територията на общината и за град Разград

През 2020 г. по сключения договор с „Национална агенция за териториално устройство“ ООД за изработване на Общ устройствен план (ОУП) на община Разград е изготвен доклад за отстраняване на забележките, дадени от Общинския експертен съвет по устройство на територията. Изготвеният проект на ОУП е внесен за съгласуване и в Министерство на културата и след приключване на процедурата ще бъде внесен за приемане от Общински съвет Разград.

Мярка 2.1.2. Изготвяне на инвестиционни проекти и проектопредложения за финансиране чрез оперативни програми, бюджета и др. източници

С осигурен финансов ресурс от бюджета на Община Разград в размер 34 130,68 лв. е извършено проектиране (ново и актуализирано), както следва:

- Актуализиране на проект улична канализация по улица „Кресна“ и упражняване на авторски надзор;
- Актуализиране на проект улична канализация по улица „Бабуна“ и упражняване на авторски надзор;
- Актуализиране на проект улична канализация по улица „Бенковски“ и упражняване на авторски надзор;
- Актуализиране на проект улична канализация по улица „Преслав“ и упражняване на авторски надзор;
- Актуализиране на проект улична канализация за повърхностни води с. Дянково и упражняване на авторски надзор;

- Проектиране улична канализация тупик от ул. „Странджа“ до ул. „Битоля“ (канализация от ОК 1643 в кв. 169 до връзка с канализация по ул. „Странджа“ и СКО към тангиращите имоти) и упражняване на авторски надзор;
- Изменение на инвестиционен проект за реконструкция на бул. „Странджа“ и прилежащите кръстовища в гр. Разград по смисъла на чл. 154 от ЗУТ;
- Изготвен проект „Благоустрояване пространството около спортна зала „Абритус“;
- Актуализация на 3 бр. работни проекти за ремонт и реконструкция на гради на РБ „Проф. Боян Пенев“, МШ „Илия Бърнев“ и Етнографски музей, гр. Разград.

Специфична цел 2.2. Интегрирано развитие на гр. Разград

Мярка 2.2.1. Благоустрояване и естетизиране на вътреноквартални пространства и зелена система, изграждане и иновиране на места за игра, спорт и отдих

През 2020 г. е изградена поливна система на зелени площи на площад „Стефан Стамболов“ със средства от общинския бюджет в размер на 3 719,22 лв.

В зона за отдих „Пчелина“, в района на язовир „Пчелин 2“, е извършено реновиране, включващо изграждане на стъпала с предпазни метални парапети за подход към водната площ на язовира; почистване и насипване с пясък на плажната зона; изграждане на пътека с тротоарни плочи и с предпазен метален парапет до лятната „душ баня“; освежаване на спасителната вишка (стойност - 6 945 лв.).

Разкрит е спасителен пост на язовир „Пчелин 2“ с двама правоспособни водни спасители и максимално обезопасена зона във водата на язовира, който функционира със сезон за къпане от 23 юни 2020 г. до 15 септември 2020 г. (стойност - 5 408 лв.).

Извършена е доставка, монтаж и възстановяване на градинска мебел в зона за отдих „Пчелина“ в размер на 21 000 лв.

Реновирана е съществуващата детска площадка до хотел „Централ“ в гр. Разград. Средствата са осигурени от Обществен дарителски фонд за Разград, сдружение „Лудогорие“ и Община Разград и са в общ размер на 43 825 лв.

Мярка 2.2.2. Изграждане и рехабилитация на многофункционални бази за културни, спортни и други алтернативни занимания и дейности.

През 2020 г. със средства в размер на 178 000 лв. се извърши благоустрояване на прилежащото пространство около спортна зала „Абритус“, целящо създаване на естетична и достъпна среда за обитаване и повишаване качеството на живот.

Мярка 2.2.3. Рехабилитация и доизграждане на уличната инфраструктура, мостови съоръжения, подлези и паркинги

За подобряване на достъпността на средата в Гробищен парк - Разград са изградени пешеходни алеи със средства от общинския бюджет в размер на 30 000 лв.

Изградена е алейна мрежа на територията на Общински приют за кучета на стойност - 25 000 лв.

През 2020 г. е извършен текущ ремонт на пътната настилка на улиците: „Полковник Парков“, „Плиска“, „Ахелой“, „Преспа“, „Околчица“, „Дондуков“, „Никола Пенев“, „Емил Димитров“, „Весела“, „Брегалница“, „Казанлък“, „Околчица“ до тенис кортове и „Перистър“ със собствени средства на Община Разград на стойност 337 474 лв., с площ 15 157 кв.м.

За поддръжка на общинската пътна мрежа през зимния период са изразходени средства в размер на 203 952 лв.

Мярка 2.2.4. Реконструкция и обновяване на здравната, образователната, социалната и културната инфраструктура с мерки за енергийна ефективност

През 2020 г. приключиха и бяха отчетени дейностите по изпълнението на проект „Ремонт, обновяване на материално-техническата база и мерки за енергийна ефективност в образователните институции на територията на гр. Разград“, който е най-големият проект

от Инвестиционната програма на Община Разград 2020 с бюджет от 9 897 137,19 лв. Чрез изпълнението на ремонтни дейности за подобряване на енергийната ефективност, чрез рехабилитация на прилежащите дворни пространства и изграждане на достъпна архитектурна среда, доставка на допълващо строителните дейности учебно, кухненско, спортно, офис и компютърно оборудване и обзавеждане, бе модернизирана материалната база на детски ясли, детски градини и училища, общо 12 на брой (детските градини „Райна Княгиня“, гр. Разград; „Славейче“, гр. Разград; „Митко Палаузов“, гр. Разград; „Шестте ястребинчета“, гр. Разград; „Зорница“, гр. Разград; „Приказка“, гр. Разград и „Незабравка“, гр. Разград; детските ясли „Слънчево детство“, гр. Разград; и „Звездици“, гр. Разград; ПГПЧЕ „Екзарх Йосиф“, гр. Разград - втори корпус и ОУ „Никола Й. Вапцаров, гр. Разград - първи и втори корпус и двуетажна сграда с два физкултурни салона за нуждите на двете училища).

През 2020 г. стартира подготовката на проектно предложение по ОП „Региони в растеж“ 2014 - 2020 г., дейностите по което предвиждат по същността си реализацията на мерки за енергийна ефективност и ремонтни дейности в три сгради в сферата на културата и изкуството, собственост на Община Разград, с оглед амортизирания им сграден фонд, ниската им енергийна ефективност, липсата на равен достъп до културни занимания. В трите обекта са ситуирани Регионална библиотека „Проф. Боян Пенев“, Етнографски музей и Музикална школа „Илия Бърнев“. В рамките на подготвителните дейности по кандидатстването бяха актуализирани инвестиционните проекти за обектите и изготвени енергийни обследвания за сградите, проведеха се консултации с Регионалния фонд за градско развитие Север, който следва да осигури част от финансирането на проектните дейности.

През изтеклата 2020 г. не са извършвани дейности по реконструкция, обновяване и мерки за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради поради преустановения прием на заявления за интерес и финансова помощ по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради.

Мярка 2.2.5. Реконструкция и доизграждане на мрежите и системите за водоснабдяване, отпадни и повърхностни води

Извършена е реконструкция на улични водопроводи на територията на община Разград с обща дължина 399 м. на стойност – 10 821,44 лв.

Мярка 2.2.6. Подобряване на битовите условия, в т.ч. за уязвими групи от населението, чрез доизграждане и развитие на подходяща техническа инфраструктура

По проект „Изграждане на социални жилища за настаняване на малцинствени и социално слаби групи в кв. „Орел“, отговарящи на съвременните хигиенни изисквания“ (стойност 2 421 999,99 лв.), финансиран по ОП „Региони в растеж“ 2014 - 2020 г., през 2020 г. бе сключен основният договор за изпълнение на строително-монтажните работи чрез инженеринг за изграждане на социалните жилища по проекта. Изготвеният от изпълнителя и съгласуван с експлоатационните дружества технически проект бе разгледан на заседание на Общински експертен съвет по устройство на територията и за него е дадена положителна оценка за съответствие на проектната документация. След издаването на разрешение за строеж и подписване на Протокол за откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия и ниво на строежа на 30.07.2020 г. стартира изпълнението на строителните дейности.

По проект „Основен ремонт и въвеждане на мерки за енергийна ефективност в сграда общинска собственост и изграждане на Център за работа с деца на улицата“ (бюджет 989 99,98 лв.), финансиран по ОП „Региони в растеж“ 2014 - 2020 г., бяха изпълнени строителните дейности по реконструкцията и обновяването на втория етаж от сградата на бившия дом „Майка и дете“ и през месец октомври 2020 г. обектът бе въведен в експлоатация. Доставено бе съответното оборудване и обзавеждане, необходими за

пълноценното функциониране на услугата „Център за работа с деца на улицата“ и за създаване на удобна, уютна и естетична среда за неговите ползватели.

Възобновено бе изпълнението и през месец декември 2020 г. бяха финализирани дейностите по проект „Насърчаване на социалното приобщаване чрез доизграждане на социалната инфраструктура в община Разград за предоставяне на резидентни и съпътстващи услуги в общността за деца и младежи“ по ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г. (бюджет 615 000,00 лв.), по който бяха извършени ремонтни дейности на Център за обществена подкрепа и Дневен център за деца с увреждания, изградени бяха Преходно жилище за деца от 15 до 18-годишна възраст и Наблюдавано жилище за младежи от 18 до 21-годишна възраст, доставено бе обзавеждане и оборудване за социалните услуги.

Мярка 2.2.8. Подобряване на състоянието на съществуващите системи и техническата инфраструктура в централното градско ядро за повишаване сигурността на населението

По отношение на уличното и алеино осветление през 2020 г. са извършени следните строително-монтажни дейности:

- Цялостна подмяна на стълбове 14 бр. със „Стълб-парков“ и осветителни тела с „ЛЕД градински осветител“ - 14 бр., по ул. „Паркова“, от кръстовището с ул. „Дунав“ до кръстовището с бул. „Княз Борис“ на стойност - 7 269,93 лв.;
- Цялостна подмяна с нови осветителни тела Сфера ф 300 - 45 бр. и LED лампи - 45 бр. по ул. „В. Левски“ от кръстовището с ул. „Дунав“ до кръстовището с бул. „Княз Борис“ на стойност - 848,97 лв.;
- Цялостна подмяна с нови осветителни тела – „SMD LED“ по бул. „Априлско въстание“ от ПГССХВТ „Ангел Кънчев“ до паркинга на музей „Абритус“ на стойност - 9 912,00 лв.;
- По улици: „Преспа“, „Червен“, „Добруджа“, „Силистра“, „Ропотамо“, „Черна“, „Тутракан“, „Мачин“, „Добровска“, „Илинденско въстание“, „Александър Стамболийски“ е подменен проводник с дължина 4 450 л. м. и монтирани аксесоари към него на стойност 8 626,70 лв. Монтирани са 183 бр. енергоспестяващи LED лампи на стойност 10 797 лв.

Във връзка с поддръжката на система за осигуряване на безопасна градска среда на територията на гр. Разград през 2020 г. са монтирани шест броя нови видеокамери, което е обезпечено с финансов ресурс от 8 952,50 лв. Инсталирани са два броя камери като част от системата за видеонаблюдение в Център за настаняване от семеен тип на деца без увреждания, находящ се на ул. „Добровска“ № 53.

Специфична цел 2.3. Доизграждане и развитие на техническата инфраструктура за засилване на икономическото и социално-териториално сближаване на територията на общината

Мярка 2.3.1. Реконструкция и рехабилитация на общински пътища, свързващи населените места и уличната мрежа в селата

През 2020 г. по ремонт и рехабилитация на общинската пътна мрежа са извършени следните дейности:

- Ремонт на общински път RAZ 2116 /II-49, с. Манастирско – о.п.Разград/ с.Островче до границите общини /Разград – Лозница/ – Сейдол с квадратура 11 000 кв.м. на стойност - 169 999 лв.;
- Ремонт на общински път RAZ 2118 /II-49, л – о.п.Разград – Киченица / – ж.п. гара Разград – Раковски Киченица /II-49 с квадратура 10 800 м² на стойност - 169 994 лв.;
- Извършен е текущ ремонт на улици в населените места на община Разград както следва: с. Раковски, с. Гецово, с. Островче, с. Киченица, с. Благоево, с. Балкански, с. Дряновец, с. Осенец, с. Побит Камък, с. Черковна, с. Просторно, с. Липник, с.

Стражец, с. Ясеновец, с. Мортотоново, с. Пороище, с. Ушинци на стойност - 707 475 лв.

Мярка 2.3.2. Реконструкция и модернизация на републиканската пътна мрежа

По данни на Агенция „Пътна инфраструктура“ извършените дейности във връзка с реконструкция и модернизация на Републиканската пътна мрежа са:

- „Основен ремонт на път III-4904 „(О.П. Разград – Кубрат) – ЖП гара Разград – (Разград – Дянково)“ от км 0+000 до км 4+607, с обща дължина 4 607 км.
- Път III-4904 е част от връзката между пътищата II-490 „Разград-Кубрат“ и III-205 „Разград-Исперих“, като обслужва транзитните потоци и Северна промишлена зона на гр. Разград. Разходите за извършените ремонтни дейности са в размер на 2 770 718,82 лв., като средствата са осигурени от държавния бюджет (1 800 000 лв.) и собствени средства на АПИ (970 718,82 лв.). За осигуряване на безопасността и сигурността на движение е монтирана ограничителна система за пътища, монтирана е вертикална сигнализация и е положена хоризонтална маркировка.

През изтеклата календарна година на територията на община Разград за поддържане (превантивно, текущо, зимно и ремонтно - възстановителни работи при аварийни ситуации) на републиканската пътна мрежа са изразходвани общо 1 001 319,74 лв., включващи

- Текущ ремонт и поддържане.....937 589,56 лв.;
- Монтаж на нови пътни знаци.....18 296,66 лв.;
- Монтиране на стоманена предпазна ограда.....45 433,52 лв.;

Мярка 2.3.3. Изграждане на канализации за отпадни води и реконструкции на водопроводните мрежи в населените места на в общината

За целите на подобряване на средата на обитаване през 2020 г. в с. Недоклан е изградена канализационна система за отвеждане на повърхностните води със средства в размер на 15 400 лв.

Мярка 2.3.4. Подобряване на публичната инфраструктура в селските райони на общината.

През изминалата година, в рамките на национална кампания „Чиста околна среда – 2020 г.“ на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда, три кметства на територията на община Разград са получили финансиране в размер на общо 26 096 лв. за изграждане на зони за отдих, кътове за игри, фитнес на открито - селата Липник, Благоево и Дянково.

Специфична цел 2.4. Подобряване качеството на живот на населението чрез осигуряване на благоприятна околна среда и опазване на природата

Мярка 2.4.1. Подобряване на качеството на водите, въздуха и почвите

През 2020 г. продължиха дейностите свързани с почистване от саморасла храстова и дървесна растителност по коритото на река Бели Лом в урбанизираната територия в град Разград. Целта е подобряване проводимостта на река Бели Лом при високи води и преодоляване на бъдещи рискови ситуации при наводнения в резултат на проливни валежи. Разходите на изпълнените работи възлизат на 6 500 лв., средствата за които са осигурени от общинския бюджет.

В изпълнение на решение на Общински съвет-Разград през 2020 г. Община Разград извърши предварително проучване за избор на система за мониторинг на въздуха в гр.Разград. В резултат бе сключен договор с Технически университет гр. София за изграждане и монтиране на система за мониторинг на въздуха в гр.Разград, включваща три пункта в града - ДГ „Шестте ястребинчета“, ДГ „Детелина“ и ДЯ „Слънчево детство“. Във всеки един пункт ще се следят нивата на показателите: въглероден окис, азотни двуокиси, амоняк, серен двуокис, сероводород и фини прахови частици, ще се отчитат и атмосферните условия – температура, влажност на въздуха, атмосферно налягане, посока и скорост на вятъра. Обобщената информацията от трите станции ще се визуализира на

официалната интернет страница на Община Разград и ще може да се наблюдава от жителите в реално време. Договора включва двугодишен срок за поддръжка на системата за мониторинг и е на стойност 32 832 лв., които са осигурени от общинския бюджет.

Мярка 2.4.2. Запазване на биоразнообразието чрез поддържане на биоравновесието

За приюта за безстопанствени животни в град Разград през 2020 г. са изразходени общо 253 144 лв., в т.ч. за капиталови разходи 28 672 лв.

„Зоокът гр. Разград“ бе лицензиран от МОСВ през м. септември 2020 г., което удостоверява годността на обекта за опазване на диви животински видове извън естествената им среда, чрез отглеждането и размножаването им при контролирани условия.

Мярка 2.4.4. Подобряване управлението на отпадъците

През месец юли 2020 г. бяха възобновени спрените поради обжалване на обществените поръчки дейности по изпълнението на проект „Проектиране и изграждане на компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци за общините от РСУО Разград“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда“ 2014 - 2020 г., на стойност 13 534 453 лв. Сключен бе договорът за изпълнение на една от основните дейности по проекта - изготвянето на работно проектиране, строителство и упражняване на авторски надзор на компостиращата инсталация и инсталацията за предварително третиране на битови отпадъци. В процес на изготвяне са инвестиционните проекти във фаза „Работен проект“ за двете инсталации. Отправени към Управляващия орган на програмата бяха постъпки за удължаване срока на физическо изпълнение на договора за безвъзмездна помощ.

През 2020 г. бяха проведени съгласувателни процедури с компетентните органи, определени в ЗУТ във връзка с изготвения инвестиционен проект за изграждане на трета клетка на Регионалното депо за неопасни отпадъци. Изготвена е техническа спецификация за провеждане на обществената поръчка за строителство, проведено е общо събрание на Регионалното сдружение за управление на отпадъците, с което е взето решение строежа да се финансира от натрупаните отчисления на общините по сметка на сдружението в РИОСВ.

Продължава дейността на Центъра за събиране на опасни отпадъци от домакинствата, находящ се на ул. „Костур“ № 28 в гр. Разград. По предварително обявен график със специализирани автомобили на центъра се събират опасни битови отпадъци от населението на всички 22 населени места включени в територията на Община Разград.

ПРИОРИТЕТ 3: СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ И ПЪЛНОЦЕННО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЧОВЕШКИЯ РЕСУРС

Приоритетът включва мерки, които целят постигането на пет специфични цели, свързани с подобряване достъпа до качествено образование, повишаване образователното ниво и трудовата заетост на населението, осигуряване на равен достъп до качествени здравни услуги, подобряване и надграждане на социалните услуги в общността с цел преодоляване на социалното изключване и изолация, както и създаване на условия за богат културен живот, спорт и свободно време.

Специфична цел 3.1. Подобряване достъпа до качествено образование и повишаване образователното ниво на населението

Финансирането на функция „Образование“ през 2020 г. е с дял от бюджета на Община Разград в размер на 23 908 000 лв.

С цел подобряване достъпа до качествено образование на децата и учениците Община Разград създава условия и предпоставки за подобряване на образователната инфраструктура и оборудването на сградния фонд, осигурява здравното обслужване и сигурността на децата и учениците, като поддържа здравни кабинети за извънболнична медицинска помощ, осигурява безплатен транспорт за децата в задължителна предучилищна възраст и учениците от 1 до 12. клас, ангажира се с внедряването на ИКТ в

образователните институции в общината, като по този начин съдейства за повишаването и на ефективността на учебния процес.

Община Разград работи за постигане на ефективна координация и сътрудничество с институции и социални партньори, работещи по проблемите на децата и детското развитие и сигурност на национално и местно ниво. Работи се системно за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и се обезпечават възможности за стимулиране иновативността и креативността на изявените педагози, чиито ученици постигат успехи на национално и международно ниво.

В училищата учебната 2020/2021 година са започнали 6 057 ученици от 1 до 12 клас в дневна, самостоятелна, индивидуална и комбинирана форма на обучение, от които 4 540 са ученици в общински училища. Към 01.12.2020 г. по данни от Националната електронна информационна система за предучилищно и училищно образование (НЕИСПУО) в общинските училища на територията на община Разград се обучават 4 587 ученици в 1 – 12 клас в дневна, самостоятелна, индивидуална и комбинирана форма на обучение.

През учебната 2020/2021 година се наблюдава спад със 131 ученици в общия брой в сравнение с учебната 2019/2020 година, когато в началото на учебната година той е бил 6 188 ученици от 1 до 12 клас. През учебната 2020/2021 година учениците в общинските училища са с 48 ученици по-малко в сравнение с предходната учебна година, когато техният брой е бил 4 635 ученици от 1 до 12 клас.

През 2020 г. в първи клас са записани 383 ученици, които са с 71 ученици по-малко в сравнение със записаните в първи клас през 2019 г., когато общият им брой е бил 454 ученици.

В началото на учебната година в детските градини са обхванати общо 1 510 деца в 67 целодневни групи, 12 деца - в 1 целодневна група в ОУ „Ив. С. Тургенев“, гр. Разград, 24 деца - в 1 полудневна група в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Ясеновец, 56 деца - в 3 яслени групи към ДГ № 6 „Шестте ястребинчета“, гр. Разград, ДГ № 11 „Детелина“, гр. Разград и ДГ „Осми март“, с. Дянково, а децата в задължителна предучилищна възраст са 750. Към 01.12.2020 г. по данни НЕИСПУО в детските градини на територията на община Разград се обучават 1 515 деца в 65 целодневни групи, 3 яслени групи с 56 деца, 1 полудневна група в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Ясеновец с 24 деца, 1 целодневна група в ОУ „Ив. С. Тургенев“, гр. Разград с 12 деца или общо 1 607 деца в предучилищното образование.

За развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата на децата и учениците от община Разград в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта се предлагат извънкласни дейности в три центъра за подкрепа за личностно развитие: ЦПЛР - Център за работа с деца, ЦПЛР - Център за ученическо, техническо и научно творчество и ЦПЛР - Ученическа спортна школа.

За учениците от други общини, предпочели средните училища на община Разград, се предлагат добри условия за живот и възпитание в Центъра за подкрепа за личностно развитие - Ученическо общежитие, с капацитет 500 места. Към 01.12.2020 г. в него са настанени в 11 групи 265 ученици, осъществяващи образованието си в гр. Разград.

В община Разград се намира и Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование и Филиал към Русенски университет „Ангел Кънчев“ - Русе.

През 2020 г. в общинските детски градини, училища и ЦПЛР, предвид създадената епидемиологична обстановка в страната, свързана с разпространението на COVID - 19 и издадените заповеди от Министерството на здравеопазването (МЗ) и Министерство на образованието и науката (МОН), образователно-възпитателният процес се осъществи предимно в дистанционна форма, а при възможност и в присъствена такава. Поради сложната извънредна обстановка педагогическите специалисти в училищата, детските градини и ЦПЛР бяха принудени да приложат по-гъвкави иновативни и творчески решения и да използват интерактивни подходи в обучението.

Мярка 3.1.1. Оптимизиране и ефективно използване на образователната инфраструктура

Необходимостта от оптимизация на мрежата от училища в България и на вътрешната структура е постоянна поради няколко причини - продължаващи демографски промени в страната, стремежа на училищата за повишаване ефективността на разходите, големия дял на персонала в предпенсионна възраст. През отчетния период не се налага реструктуриране на предучилищната и училищната мрежа, няма откривани, закривани или преобразувани училища, детски градини и ЦПЛР. Оптимизиране е извършено само във вътрешната структура на образователните институции.

През 2020 г. 11 общински училища, 15 детски градини и 1 ЦПЛР - Ученическо общежитие са участвали в Национална програма „Оптимизация на вътрешната структура на персонала“, чрез която се предоставят допълнителни средства за обезщетения на персонала. Получените средства са – 749 667 лв. общо, от които за детските градини – 263 133 лв., за училищата – 452 608 лв. и ЦПЛР - Ученическо общежитие – 33 926 лв.

Поддръжката и модернизирването на материално-техническата база в системата на училищното и предучилищното образование е един от основните приоритети на Община Разград, който е заложен и в Общинския план за развитие на община Разград 2014 - 2020 г. Това се осъществява чрез извършване на ремонтни дейности по сградния фонд на училищата и детските градини в община Разград (боядисване, освежаване, саниране, внедряване на мерки за енергийна ефективност, изграждане на нови отоплителни инсталации), които са важна предпоставка за осигуряване на качество на образованието и добри условия за обучение. В условията на създалата се епидемиологична обстановка през 2020 г. в страната, в училищата и детските градини са извършени само частични ремонтни дейности по поддръжка на сградния фонд (боядисване, освежаване). С общински средства на стойност 27 995 лв. е подменена старата дограма с PVC дограма на помещенията на ЦПЛР - ЦРД на ул. „Грънчарска“ № 5.

Всички институции в системата на предучилищното и училищното образование поддържат в добро състояние игрищата и дворните си пространства. През 2020 г. в организирания от Община Разград и Федерация на жените - Разград конкурс „Да на красотата“, в категория „учебни заведения“ бяха отличени ПГТС „Христо Смирненски“, гр. Разград и ДГ № 4 „Митко Палаузов“, гр. Разград за най-красив двор на образователна институция.

През 2020 г. в учебните заведения са привлечени допълнителни финансови средства за подобряване на материално-техническата им база и образователната среда, чрез кандидатстване по национални и европейски програми:

- По Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“ са получени средства в размер на 119 874 лв.:

- Модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“ - одобрен проект на ПППЧЕ „Екзарх Йосиф“, гр. Разград, чрез който кабинетите по природни науки в училището са с ново и модерно оборудване – 42 094 лв.;

- Модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“ - одобрени проекти на четири училища – ОУ „Васил Левски“, гр. Разград, ОУ „Никола Икономов“, гр. Разград, ОУ „Ив. С. Тургенев“, гр. Разград, СУ „Христо Ботев“, гр. Разград и 1 детска градина – ДГ № 12 „Зорница“, гр. Разград – 10 390 лв.;

- Модул „Модернизиране на системата на професионалното образование“, дейност 1 „Модернизиране на материално-техническата база“ – одобрен проект на ПГССХВТ „Ангел Кънчев“, гр. Разград „Бизнесът – сигурен партньор в професионалното образование“ – 74 890 лв., чрез който са ремонтирани, оборудвани с демонстрационни макети, машини и съоръжения лаборатории по МСС и ХВП.

- По Национална програма „Изграждане на училищна STEM среда“ са получени 318 000 лв.:

- Дейност I „Големи проекти“ - изграден STEM център в ППМГ „Акад. Никола Обрешков“, гр. Разград, чрез спечелен проект на стойност 270 000 лв.;

- Дейност II „Малки проекти“ - ОУ „Г. С. Раковски“, с. Раковски – 48 000 лв.
- По Национална програма „Предоставяне на съвременни условия за работа на децата и учениците в центрове за подкрепа за личностно развитие“ са получени 48 028 лв.:
- Модул „Подкрепа на децата и учениците за работата в ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и ал. 4 от ЗПУО – центрове за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта и астрономически обсерватории и планетариуми“ - одобрен проект на ЦПЛР - Център за работа с деца, гр. Разград за обзавеждане на кабинет по изобразително и приложно изкуство – 19 019 лв.; ЦПЛР - Ученическа спортна школа „Руси Бухтев“, гр. Разград с проект за оборудване съблекалните в зала „Лудогорец“ с 14 шкафчета и подобряване материалната база със спортни уреди и пособия – 16 500 лв.;
- Модул „Кариерно ориентиране и консултиране на учениците чрез съвместни дейности на ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 2 от ЗПУО и училища“ – ЦПЛР - Център за ученическо, техническо и научно творчество, гр. Разград за кариерно ориентиране и консултиране на ученици – 4 192 лв.;
- Модул „Подкрепа на учениците за работа в ЦПЛР по чл. 49, ал. 3 от ЗПУО – Ученически общежития, чиято дейност не се организира от училищата“ на стойност 8 317 лв.
- По Национална програма „Участвай и променяй – родителят активен партньор в училищния живот“ са получени 8 143 лв. общо, разпределени между ОУ „Отец Паисий“, гр. Разград, ОУ „И. С. Тургенев“, гр. Разград и СУ „Христо Ботев“, гр. Разград.
- По Национална програма „Успяваме заедно“ са получени общо 5 000 лв.:
- Модул „Иновативна детска градина“ в ДГ № 4 „Митко Палаузов“, гр. Разград са получени 3 500 лв. Проектът включва изграждане на „Игропарк Многознайко“, с обособени различни детски атракционни, като през 2020 г. бяха изпълнени дейности в атракционите „Малки спортисти“ и „Природата под лупа“. По-голямата част от мероприятията ще бъдат проведени през 2021 г., поради извънредната епидемиологична обстановка;
- Модул „Обединени за качествено предучилищно образование“ в ДГ № 2 „Лудогорче“, гр. Разград са получени 1 500 лв.
- По Национална програма „Мотивирани учители“ са получени 160 лв. за ОУ „И. С. Тургенев“, гр. Разград.
- По Национална програма „Бизнесът преподава“, Модул 1 „Семинари в училищата от представители на фирми“ са получени 4 340 лв. за ОУ „Отец Паисий“, гр. Разград, ОУ „Васил Левски“, гр. Разград, СУ „Христо Ботев“, гр. Разград и ОУ „Отец Паисий“, с. Дянково. НПТГ „Шандор Петьофи“, гр. Разград също участва в този модул с 90 ученици за повишаване качеството на преподаването и формирането на знания и умения в областта на информационните технологии и дигитализацията на професиите.
- По Национална програма „Иновации в действие“ са получени 12 520 лв., разпределени между ОУ „Васил Левски“, гр. Разград, ОУ „Н. Й. Вапцаров“, гр. Разград, ОУ „Елин Пелин“, с. Стражец.
- По Национална програма „Без свободен час“ за осигуряване на заместващи учители са получени 14 751 лв., разпределени между 5 общински училища и 2 детски градини.
- По Национална програма „Олимпиади и състезания“, Модул „Осигуряване обучение на талантиливи ученици за участие в олимпиади“ участие взеха СУ „Христо Ботев“, гр. Разград, ППЧЕ „Екзарх Йосиф“, гр. Разград и ОУ „Васил Левски“, гр. Разград.
- По Национална програма „Заедно в грижата за ученика“, чрез Модул 1 „Осигуряване на условия за системно проследяване на личните постижения на учениците чрез създаване на индивидуално портфолио“- в ОУ „Васил Левски“, гр. Разград учителите участваха в изготвянето на 115 броя „индивидуално портфолио“ като подпомагаха работата на учениците с полезни насоки и творчески идеи – 1 980 лв. със средства по програмата и Модул 2 „Осигуряване на условия за екипна работа на учителите от началния етап с учители по учебни предмети от прогимназиалния етап“, по който са проведени 48 урока в условията на екипна работа на учителите от НЕ и ПЕ. Прилагането на проектно-базираното

обучение беше стимул за по-високо качество на УВП. Получени са средства в размер на 608 лв.

Мярка 3.1.2. Развитие на алтернативни форми на обучение. Образование, обучение и учене през целия живот

През учебната 2020/2021 година с Решение № 584 от 20.08.2020 г. на Министерски съвет е приет *Списък на иновативните училища в страната*, в който са включени 7 училища от община Разград - ОУ „Васил Левски“, гр. Разград; ОУ „Ив. С. Тургенев, гр. Разград; ОУ „Отец Паисий“, гр. Разград; ОУ „Н. Й. Вапцаров“, гр. Разград; ПГХТБТ „Мария Кюри“, гр. Разград; НПТГ „Шандор Петьофи“, гр. Разград и ПГО „Станка Николица Спасо-Еленина“, гр. Разград. Иновациите са насочени към разработване и въвеждане на иновативни елементи по отношение на организацията или съдържанието на обучението; организиране по нов или усъвършенстван начин на управлението, обучението и образователната среда; използване на нови методи на преподаване, както и разработване по нов начин на учебно съдържание, учебни програми и учебни планове. Иновативните процеси са с продължителност до 4 години и обхващат всички или част от участниците в образователния процес във всяко от седемте училища, като за всяка учебна година са описани конкретно етапите на напредъка и резултатите, които подлежат на мониторинг.

Община Разград подкрепя и стимулира популяризирането и въвеждането на иновативни практики, съвременни информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в образователния процес и алтернативи за обучение, възпитание и социализация на децата и учениците в общинските детски градини и училища.

През учебната 2020/2021 година е въведена и успешно функционира една пилотна група за обучение по метода „Монтесори“ в ДГ № 3 „Приказка“, гр. Разград. Групата е сформирана от 19 деца на 3-годишна възраст. Община Разград изцяло финансира проведените допълнителни квалификационни курсове на трима педагогически специалисти и на директора на детската градина, както и част от обзавеждането и дидактическото оборудване на Монтесори групата в детската градина на стойност 10 000 лв.

През изминалата 2020 г. бе активирана облачна услуга на Google G-suite за всяка детска градина в общината, както и за отдел „Образование и спорт“ към Община Разград. Всяка детска градина се снабди със свой собствен домейн. В създалата се епидемиологична обстановка в страната, платформата дава неограничена възможност за връзка между детските градини, отдел „Образование и спорт“, учители, директор и родители, както и за обучение на децата в дигитална среда. На практика платформата дава на всяка детска градина неограничено пространство в интернет, където могат да се споделят презентации, документи, снимки и видеоклипове, както и достъп до редица инструменти за продуктивност и сътрудничество, разработени и поддържани от Google. Облачната платформа е активирана безплатно след получено одобрение от Център за творческо обучение, гр. София – единствен партньор в България на Google за образованието.

Платформата дава възможност и за разработване на индивидуални интернет сайтове за детските градини и вече са създадени такива за всички детски градини в общината. С така направените сайтове детските градини отговарят на изискванията на Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Чрез внедряването на облачните технологии общинските детски градини имат възможността да стават конкурентни на национално ниво.

В образователните институции са въведени следните иновативни дейности:

- В ОУ „Никола Икономов“, гр. Разград са въведени иновации – „Зелена класна стая“ (изградена е класна стая на открито) за 3 000 лв. и изградена площадка за обучение по БДП (безопасност на движението по пътищата) на стойност 5 000 лв. със средства от общински бюджет и по национална програма;

- Участие на ОУ „В. Левски“, гр. Разград в Национална програма „Иновации в действие“ - подписани договори за обмяна на опит с ОУ „Пенчо Славейков“, гр. Димитровград като иновативно училище и ОУ „Иван Вазов“, гр. Харманли като неиновативно училище – 3 150 лв.;

- ОУ „Васил Левски“, гр. Разград - Въвеждане на метода за креативно решаване на проблеми „дизайн мислене“ в работата на училището, при който учителите прилагат активно дизайн мислене, работейки върху уменията си за работа в екип и правене на проучвания, синтезиране на информация, генериране на идеи, прототипиране на решения и събиране на обратна връзка. Прилагат стъпките на процеса при съставяне и ръководене на проекти, обвързани с учебната програма – 1 560 лв. със собствени средства;

- В ОУ „Отец Паисий“, гр. Разград с 60 ученици са осъществени занимания по интереси „ДЖЪМП МАТ“ /JUMP Math/ - система за преподаване на математика, посветена на развитието на потенциала на всяко дете;

- ОУ „Елин Пелин“, с. Стражец е сключен договор с иновативно училище ОУ „Н. Обретенков“, гр. Русе за сътрудничество и обмяна на иновации. Предстои посещение в гр. Русе с цел пряк обмен и популяризиране на добри практики между три училища, открит урок на тема „Българските музикални инструменти и тяхното самобитно звучене“ изнесен от наш преподавател по музика – 2 500 лв. от централен бюджет;

- „Добрите стопани на планетата“ е иновация, по която работи ОУ „Н. Й. Вапцаров“, гр. Разград с включени 64 ученици. Целта е постигане на осъзнато екологично поведение на учениците, развитие на новите ценности в училище, у дома и обществото;

- ОУ „И. С. Тургенев“, гр. Разград – през учебната 2019/2020 година училището работи по иновационния проект „Интерактивно капанско село“, който апробира модел за патриотично и нравствено възпитание, добродетели и ценности, национална идентичност и самочувствие на всички нива в българската общност.

През 2020 г. професионалните гимназии са участвали също активно по въвеждане на иновативни дейности в образователно-възпитателния процес:

- 16 учители от НПТГ „Шандор Петъфи“, гр. Разград - Проект „FIERST“ програма Еразъм +, Ключова дейност 3: Подкрепа за реформиране на политиките – Социално включване чрез образование, обучение;

- 9 учители по Проект „Училище за пример“, финансирано от Фондация „Заедно в час“ и със собствени средства за разпространение на добри практики за включващо обучение, създадени от иновативни учители и образователни експерти; сформирана двугодишна програма за професионално развитие на училищни екипи. Тя подкрепя училищните екипи в разработването и прилагането на устойчиви и ефективни практики за преподаване и управление на училището, които допринасят за успеха на всеки ученик;

- 14 ученици от ПГХТБТ „Мария Кюри“, гр. Разград са участвали в „Иновации в действие“, финансирано от МОН с 3 150 лв. за осъществяване и поддържане на партньорства с други гимназии, за обмяна на идеи и добри практики;

- 5 участници от ПГИ „Р. Шуман“, гр. Разград са участвали в обмен на визити по Национална програма „Иновации“ за проучване на иновациите и участие в дейности на СУ „Йордан Йовков“, гр. Кърджали.

Системното повишаване на квалификацията на педагогическите кадри в община Разград винаги е било важна задача, защото непрекъснати процес на усъвършенстване и обогатяване компетентностите им води до ефективно изпълнение на изискванията на изпълняваната работа и за кариерно развитие. Тя се извършва от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации, както и от обучителни организации, чиито програми за обучение са одобрени от МОН.

Националната програма „Квалификация“ 2020 на МОН предоставя възможност на учители, директори и други педагогически специалисти да повишат своите компетентности, съобразно професионалния си профил, личния си избор и стратегията за развитие на образователната институция.

За повишаване квалификацията на учителите и тяхното кариерно развитие се организират и други вътрешноучилищни и извънучилищни квалификации на регионално и национално ниво.

През 2020 година педагогически специалисти са участвали в различни обучения за повишаване на квалификацията и придобиване на различни умения:

- в ОУ „Васил Левски“ 50 учители са участвали в обучение „Училище в облака с G Suite“, Уебинар – „Проектно базирано обучение в облака“; „Дигиталните технологии - тласък към проектно-базирано обучение“ с цел повишаване и усъвършенстване на професионалните умения; обучение на учители по БЕЛ и математика за оценители на писмени работи от НВО в IV клас в електронна среда. Споделянето на умения, методи и технологии в учебната дейност, чрез изнесени 30 открити урока пред педагогическите специалисти от екипите за КК и ръководството като възможност за самоусъвършенстване и по-добра методическа подготовка;

- ДГ № 7 „Васил Левски“ - участие в Проект „Квалификация за професионално развитие на педагогическите специалисти“ по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020, за придобиване умения за контролиране и овладяване на конфликтите, справяне със стреса в професията учител;

- ДГ „Гълъбче“, с. Топчии - участие в обучение „Интерактивни технологии и техники в обучението по БДП през 2020 г. в РУ „Ангел Кънчев“, „Как да създаваме интерактивни модели за обучение в детската градина“ в ШУ „Епископ Константин Преславски“ и ДИКПО - Варна-2020 г., Иновативни методи за реализиране на педагогическото взаимодействие при формиране на елементарни времеви представи в предучилищна възраст, проведено от „Бит и техника“ ООД Варна.

Независимо от сложната обстановка бяха създадени необходимите условия за повишаване квалификацията на работещите в ЦПЛР - ЦРД учители. Двама от преподавателите придобиха магистърска степен. Всички учители преминаха обучение на тема: *„Иновативни методи на обучение и позитивна култура на класната стая/групата. Практически техники за работа в класа/групата. Интерактивно обучение в развитие на компетентностите на 21 век. Формиране на успешни нагласи, учения и функционална грамотност“*. Преподавателите по народни танци участваха в междуинституционално обучение и обмяна на опит на ЦПЛР в областта на танцовото изкуство, проведено в Националния дворец на децата.

В детските градини и училищата на община Разград вътрешноквалификационната дейност се осъществява в методически обединения – обсъждане на уроци, организиране на училищни мероприятия, организиране на държавни квалификационни изпити.

За учебната 2020/2021 година съгласно щатно разписание на образователната структура, педагогическите специалисти в училищата, намиращи се на територията на община Разград са 582,75 учители. Числеността на непедагогическия персонал е 159,3 човека. От числеността на педагогическия персонал, с образователно-квалификационна степен „магистър“ са 436,75 учители, а с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ – 103 учители. От тях 7 учители притежават първа професионална квалификационна степен (ПКС), 85 учители притежават втора ПКС, 38 учители – трета ПКС, 150 учители – четвърта ПКС и 133 учители притежават пета ПКС.

В детските градини в община Разград числеността на педагогическия персонал е 146,75 учители, а на непедагогическия персонал – 147 човека. Образователно-квалификационна степен „магистър“ притежават 77 учители, а „бакалавър“ – 56 учители. С първа ПКС са 6 учители, втора ПКС притежават 19 учители, трета ПКС – 4 учители, четвърта ПКС – 41 учители, а 30 учители са с пета ПКС.

В трите ЦПЛР-та числеността на педагогическия персонал е 24,7, непедагогически персонал – 15,9, 21 учители – със степен „магистър“, 4 учители – степен „бакалавър“, 1 учител – с първа ПКС, 3 учители – с втора ПКС, 2 учители – с трета ПКС, 9 учители – с четвърта ПКС, 4 учители – с пета ПКС.

Мярка 3.1.3. Образователна среда за активно социално приобщаване

В изпълнение на ПМС № 100 от 08.06.2018 г. за създаване и функциониране на *Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст*, и през 2020 година със *Заповед № РД-08- 165/31.07.2020 г.* на РУО – Разград всяко населено място на територията на община Разград е включено в район на обхват, като за районите са

сформирани екипи за обхват, включващи представители на ангажираните институции. За община Разград районите на обхват и екипите за обхват са 8 съгласно горесцитираната заповед. В заповедта са определени конкретните задължения на екипите за обхват. Функциониращата информационна система за развитие на механизма (ИСРМ) в междуинституционалната платформа „Посещаемо и безопасно училище“, в която своевременно се отразява информацията от извършените обходи с необходимите данни за откриване и обхващане в образователната система на децата и учениците, е много полезна в конкретната работа на екипите за обхват.

През периода от 15.09.2020 г. до 18.11.2020 г. членовете на първи екип за обхват на училищата и детските градини в гр. Разград и прилежащите им райони са обходили 63 адреса на деца и ученици, непосещаващи детска градина/ училище. В резултат на обходите е установено:

- записани деца и ученици в ДГ/ училища – 5 деца/ ученици;
- деца/ ученици заминали в чужбина – 34 деца/ ученици;
- деца/ ученици не открити на адрес – 23 деца/ ученици;
- отпаднали деца/ ученици – 1 дете/ ученик.

Към месец януари 2021 г., съгласно данните от междуинституционалната платформа „Посещаемо и безопасно училище“, подлежащи на задължително предучилищно и училищно образование в община Разград са 8 528 деца и ученици. От тях 2 848 са в чужбина, отпаднали – 14, поради промяна на местоживеенето или липса на информация за учениците. За 270 деца и ученици, непосещаващи ДГ/ училище са предприети мерки – посещение на адрес, справки в МВР за местоживеенето, за обща и допълнителна подкрепа, допълнително обучение по учебни предмети.

Намаляването броя на необхванатите и отпадащите ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст се осъществява и чрез:

- партньорство на общината и училищните общности с РУО – Разград, Дирекция „Социално подпомагане“, НПО и други институции за местни инициативи с цел реинтегриране на вече отпадналите от училище ученици;
- прилагане на мерки по Механизма;
- разработване на механизъм за ежедневно информиране на родителите за отсъствията и закъсненията на децата и учениците;
- осигуряване на безопасна и сигурна среда (охрана и видеонаблюдение в училищата, превенция срещу агресията);
- здравно образование;
- гражданско образование.

За осигуряване на равен достъп до качествено образование на всички деца в задължителна предучилищна и училищна възраст Община Разград е осъществила следните дейности:

- За всички ученици, които са от населени места, в които няма училище или съответния вид професионална подготовка, като и за децата от детските градини – поставени при същите условия – без детска градина в населеното място, където живеят, е осигурен транспорт до училище и детски градини, в съответствие с нормативните изисквания на Министерство на образованието и науката. Във връзка с това с Решение № 856 от 26 ноември 2020 г. на Министерски съвет е приет *Списък на средищните детски градини и училища в Република България*, в който са включени 1 детска градина и 7 училища в община Разград – ДГ „Здравец“, с. Гецово, ОУ „Отец Паисий, гр. Разград, ОУ „Никола Икономов“, гр. Разград, ОУ „Васил Левски“, гр. Разград, ОУ „Н. Й. Вапцаров“, гр. Разград, СУ „Христо Ботев“, гр. Разград, ОУ „Д-р Петър Берон“, с. Осенец, ОУ „Кирил и Методий“, с. Киченица;
- Обезпечаване с познавателни книжки, учебни помагала и учебници на децата в подготвителните групи в детските градини и на учениците от 1-7 клас в общинските училища;
- Осигуряване на условия за активно спортуване;

- Организирано е храненето на децата и учениците;
- Приет е Годишен план за изпълнение на дейностите по Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Разград.

Педагогическите колективи в училищата и детските градини работят за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: ранно образование, достъпно за всички, независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

В училищата от общината се реализират дейности за обхващане и превенция от отпадане за учениците – осигуряване на учебници и помагала, стипендии за подпомагане на достъпа до образование.

Във връзка с обхващане на учениците по Национална програма „Заедно за всяко дете“ са получени 2 020 лв.:

- Модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“ ОУ „Отец Паисий“ с. Дянково са получили 20 лв.
- Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на институциите от предучилищното и училищното образование“ ДГ „Пролет“, с. Стражец – 600 лв., ОУ „И. С. Тургенев“, гр. Разград – 1 400 лв.

Съгласно Закона за предучилищното и училищното образование институциите в системата на предучилищното и училищното образование /училища, детски градини и ЦПЛР/ осигуряват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

На децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им. Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна и се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик. За реализиране на общата и допълнителната подкрепа в детските градини и училищата работят психолог или педагогически съветник, логопед, социален работник и ресурсни учители.

През изминалата година е извършена корекционно-възпитателната дейност в детските градини в град Разград от логопеда към ЦПЛР - ЦУТНТ гр. Разград, при което са обследвани 312 деца.

За децата, които нямат равен старт (деца, недостатъчно добре владеещи български език, деца с увреждания, деца от социално слаби семейства и др.), се полагат специални грижи, с оглед тяхното пълноценно участие в образователния процес, чрез:

- използване възможностите за приобщаващо образование, регламентирани в Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование;
- осигуряване на подкрепяща среда за децата със специални образователни потребности, включваща финансиране участието на учителите в обучителни програми за интегрирано обучение;
- дейности и инициативи за мотивиране на родителите на деца със специални образователни потребности, децата им да посещават масовото училище;
- прилагане на интерактивни методи за формиране на общочовешки ценности у децата, основани на толерантност и доверие.

Чрез прилагане на иновативни подходи педагогическите кадри успяват, макар и трудно, да променят съществуващия модел и начин на мислене сред ромското общество. Иновативните методи допринасят за засилване мотивацията за включване на деца и родители от етническите малцинства в училищния живот да общуват повече на български език и да повишат своята грамотност. Групите по интереси, които се създават в училищата и детските градини, допълнителните занимания с тези деца и ученици спомагат за

формирането на социални и граждански компетентности и по-лесното приобщаване и задържане на тези деца.

В училищата се организират часове за консултации, като педагогическите специалисти оказват непрекъснато съдействие с поставянето на индивидуални задачи и проекти, с цел пълното приобщаване на учениците от ромски произход към цялостния училищен живот:

- привличане на родителската общност в процеса на образователна, социална и трудова реализация на децата и учениците, включването им в съвместни училищни инициативи, открити уроци и др., за да станат съпричастни към обучението и възпитанието на техните деца виждайки постигнатите резултати, да променят своето отношение към училището като институция;

- подобряване на образователната среда, в която протича процеса на интеграция /интерактивни класни стаи в някои училища и детски градини, съвременно оборудване, създаване на позитивен климат в училището или детската градина за привличане на децата/;

- интеграционни дейности за деца и младежи, чрез организиране инициативи за изграждане на култура на толерантност и уважение към младежите в риск; подпомагане ученици от малцинствата;

- съхранение и развитие на културната идентичност на децата чрез организирани прояви в интеграционна среда.

И през 2020 г. продължават дейностите по Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, осъществяван по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 - 2020 г, в който са включени всички детски градини на територията на община Разград. По проекта се подпомага допълнителното обучение на децата, невладеещи добре български език, провеждането на дейности за педагогическа, психологическа и социална подкрепа на деца от уязвими групи, включително обезпечаване на средствата за такси на деца от уязвими групи, осигуряване на допълнителен педагогически и непедagogически персонал, осигуряване на учебни материали, пособия, помагала и др. За 2020 г. по проекта са платени такси на деца в размер на 14 520,01 лв.

Общата подкрепа, която се оказва в детските градини и училищата за предотвратяване отпадането на подлежащите на задължително предучилищно и училищно образование деца и ученици, отговаря преди всичко на нуждата от превенция и навременно разпознаване на трудности в ученето при децата и учениците. Тя включва и всички онези допълнителни дейности, които помагат на децата и учениците да се развиват и учат – дейности за мотивация, допълнително обучение, превенция на психичното здраве, превенция на насилието и тормоза, училищна политика за позитивна дисциплина, кариерно консултиране, здравна грижа, асистирание, занимания по интереси за развитие на способностите и компетенциите и други, които се изпълняват от помагачи и допълнителни специалисти в детската градина, в училището и в ЦПЛР, както и от неспециализиран персонал.

В образователните институции са осигурени условия учениците да получават консултации по всички учебни предмети, включително и учениците в самостоятелна форма.

Работата с деца от различни етноси налага учителите да усвояват знания, умения и компетентности за работа в интеркултурна среда.

Създаването на условия за активно социално приобщаване на децата от социално уязвими групи е важно условие за привличане и задържане на децата в риск, предвид етническата специфика на разградски регион. С цел успешно интегриране в образователната система на децата, учениците и младежите от етническите малцинства са необходими условия, насърчаващи разкриването на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и неговата успешна социализация и реализация в живота. В тази връзка усилията са насочени към подобряване на сътрудничеството и взаимодействието

между всички заинтересовани страни – местна власт, училища, детски градини, всички други институции, имащи отношение към развитието на децата.

Родителската общност бе привлечена в процеса на образователна, социална и трудова реализация на децата и учениците. Родителите бяха включени в срещи на обществени съвети, в съвместни училищни инициативи, открити уроци, за да станат съпричастни към обучението и възпитанието на техните деца и виждайки постигнатите резултати да променят своето отношение към училището като институция. През 2020 г. стартира проект на ДГ „Пролет“, с. Стражец към Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ) КП33.19-2020, Приоритет 2 – *„Реализиране на интегрирани дейности за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства в уязвимо положение чрез осигуряване на ефективен процес на обхват, задържане и реинтеграцията им в образователната система“*.

Осъществена е екипна работа между заинтересованите страни (училище, родители, местни институции) за издирване на непосещаващите, предотвратяване на отпадането и преждевременното напускане на училище и за реинтеграцията на вече отпадналите.

В целодневна организация на обучение са включени 1 874 ученици, разпределени в 85 групи във всички основни училища в Разград и в СУ „Христо Ботев“, гр. Разград с изключение на ОУ „Елин Пелин“ с. Стражец. Целодневната форма на обучение включва възпитаващи дейности и занимания по интереси, социализация на учениците за развитие на умения за работа в екип, устойчивост на вниманието, изграждане на положителна нагласа към образованието и повишена мотивация за учене, ограничени предпоставки за отпадане на социално слаби ученици от училище, поради затруднения в усвояването на учебното съдържание и задържането им в училище. Повечето време, в което учениците прекарват в училище, дава възможност за активното им участие в различни програми и проекти с цел по-добро усвояване на учебния материал и постигане на по-добри резултати. Въвеждането на целодневната организация има изключително добър ефект върху по-доброто овладяване на знанията по различните учебни предмети и върху успеваемостта на учениците.

С цел осигуряване на условия за активно социално приобщаване на деца от социално уязвими групи от учебната 2020/2021 г. в ОУ „Елин Пелин“, с. Стражец е назначен учител, който е артист-музикант в Капански ансамбъл – Разград с идеята тази година в училището традиционните учебни часове по музика да са разнообразени по съвременен начин и да са посветени на всеки един от основните музикални инструменти от състава на един ансамбъл – тъпан, гайда, цигулка, тамбура, кавал, пиано, виола, гъдулка.

НПТГ „Шандор Петьофи“ реализира Проект „Гледни точки“ към ЦОИДУЕМ на стойност 13 546 лв. за реализиране на форми на взаимодействие между децата и учениците от различен етнически произход за утвърждаването на межкултурните ценности и многообразието в образователната среда. Проектът предлага иновативна концепция за интегриране на межкултурното образование и нови форми за насърчаване на учениците от различни етнически групи към приемане и уважаване на различията.

ОУ „Н. Й. Вапцаров“, гр. Разград; ОУ „Васил Левски“, гр. Разград; ОУ „И. С. Тургенев“, гр. Разград; ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Ясеновец; ПГССХВТ „А. Кънчев“, гр. Разград са включени в Проект BG05M2OP001-2.011 „Подкрепа за успех“ - допълнително обучение за деца в риск от отпадане и с обучителни затруднения, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 - 2020 г. за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система и преодоляване на обучителните затруднения по български език и литература и математика чрез допълнително обучение.

В училищата и детските градини са създадени условия за работа на деца и ученици, нуждаещи се от допълнителна подкрепа. По данни от НЕИСПУО към 01.12.2020 г. в общинските училища и детските градини се обучават и възпитават 119 деца и ученици със специални образователни потребности на ресурсно подпомагане. С 5 ученици се провежда обучение в ЦСОП /Център за специална образователна подкрепа/. Функционира една помощна паралелка за деца със СОП в ПГССХВТ „Ангел Кънчев“, гр. Разград с 6 ученици.

Осигурена е подкрепяща среда за обучение и възпитание чрез изградена достъпна архитектурна среда. Подобрена е и специализираната подкрепяща среда в образователните институции за осигуряване на достъп за обслужване на деца и ученици с увреждания в помещенията в сградите. Има рампи за достъп до сградите за ученици с двигателни трудности, санитарни възли, класни стаи и кабинети за ресурсно обучение; създадени са работни и игрови кътове за индивидуална работа и кътове за почивка; осигурени са дидактически материали, необходими за обучението на децата със СОП. В програмите за подкрепа на личностното развитие на всички училища в община Разград са разработени мерки за пълноценното включване на ученици със СОП и хронични заболявания в училищната среда.

През 2020 г. РЦПППО (Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование) – Разград оказва допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности в община Разград. Към 31.12.2020 г. Регионалният център е оказал подкрепа на общо 62 деца и ученици от общинските детски градини и училища – 22 от ДГ и 40 ученици от 1-12 клас в училищата, съответно в 8 детски градини, 5 основни училища, 1 средно училище, 1 спортно училище, 1 професионална гимназия.

Изграден е функциониращ Регионален екип за подкрепа за личностно развитие, извършващ всички дейности заложи в чл. 190, ал. 3 и ал. 4 от Закона за предучилищното и училищното образование.

За 2020 година е извършена оценка на индивидуалните потребности и е одобрена допълнителната подкрепа от Регионалния екип за 55 деца. Регионалният екип е насочил 12 ученици със СОП от община Разград за продължаване образованието им в подходящ профил, професия и специалност, съобразен с индивидуалните им потребности и възможности.

За допълнителната подкрепа на учениците в община Разград, след направени заявки от директорите на съответните детски градини и училища от какви специалисти и колко на брой се нуждаят за оказване на допълнителна подкрепа на децата и учениците със СОП, РЦПППО – Разград е осигурил следните специалисти:

- 6 ресурсни учители;
- 2 психолози;
- 1 логопед.

Освен от Регионалния център допълнителна подкрепа на деца със СОП се осъществява и от общински училища, в които има назначени ресурсни учители, психолози и логопед:

- 64 ученици са на ресурсно подпомагане от ресурсни учители в четири училища – ОУ „Никола Икономов“, гр. Разград - 2 ресурсни учители (15 ученици), ОУ „Отец Паисий“, гр. Разград - 1 ресурсен учител (9 ученици), ОУ „И. С. Тургенев“, гр. Разград - 2 ресурсни учители (31 ученици), ПГССХВТ „Ангел Кънчев“, гр. Разград - 1 ресурсен учител (9 ученици);

- по един психолог има в ОУ „Никола Икономов“, гр. Разград и ОУ „И. С. Тургенев“, гр. Разград;

- един логопед работи с деца с говорни нарушения в ОУ „Никола Икономов“, гр. Разград.

С цел активно социално приобщаване децата и учениците със СОП от община Разград участват в мероприятия, изложби, конкурси, спортни изяви и други заедно със съучениците си според своите възможности. За резултата от положения труд на ресурсните учители говори постижението на Никола Генчев, ученик от 12 клас в НПТГ „Шандор Петъофи“, гр. Разград в олимпиадата по гражданско образование. По негова идея се проведе среща на младежите с увреждания с футболистите от „Лудогорец“.

В ОУ „Елин Пелин“, с. Стражец има изцяло реновирана стая с условия за обучение на децата със СОП за 2 800 лв. от собствено финансиране и общински бюджет.

Детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие осъществяват дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.

На територията на община Разград функционира Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН). Основните направления, в които работи комисията са насочени към подготовка и провеждане на възпитателни дела спрямо проявените лица, прилагане на възпитателни мерки спрямо тях, организиране и координиране на превантивната дейност на територията на общината, анализ на състоянието и причините за противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

През отчетната 2020 година са извършени противообществени прояви от 43 малолетни и непълнолетни лица. По тях са проведени 21 възпитателни дела, като са наложени възпитателни мерки на 33 деца. При сравнителен анализ на данните от няколко години назад се вижда, че намалява общия брой извършени деяния и на броя участници в тях. Традиционно преобладаващите деяния – кражбите, също са намалели за сметка на увеличение на свързаните с агресия и увреждания постъпки. Извършването на някои от последните е било предхождано от употреба на алкохол или наркотични вещества. Почти всички проявени са попаднали в Комисията за първи път.

През 2020 г. Местната комисия е наложила общо 63 възпитателни мерки, като в повечето случаи по целесъобразност е определяна повече от една мярка. Най-ефективните „Поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“ и „Задължаване на детето да участва в консултации за преодоляване на отклоненията в поведението“ са реализирани от 14 обществени възпитатели и 2 консултанти. Прилагайки индивидуален подход, подходящи методи и инструменти, те осъществяват корекционно-възпитателно въздействие на децата с противоправно поведение.

Създаден е *Консултативен кабинет по проблемите на детската личност*, в който екипът на комисията – един юрист, четирима психолози и педагози, провеждат безплатно консултиране по график не само на проявените, но и на деца в риск и родители от общината.

Във връзка с извънредната епидемична обстановка в страната е разкрита *Телефонна линия за психологическа подкрепа на малолетни и непълнолетни*. На посочени четири телефона специалистите-психолози предлагат индивидуална подкрепа на младите хора за справяне с тревожността и стреса в условията на изолация.

МКБППМН осъществява и ранна превенция сред малолетните и непълнолетните изразяваща се в дейности за предотвратяване извършването на противоправни деяния от подрастващите - издаден е за пета поредна година *Програмен позитивен календар* за всички училища. На ниво училище превантивно работиха *Училищни комисии за превенция*, осъществени са *11 съвместни инициативи с училища* от общината с дейности за превенция на проблемното поведение, агресията и противообществените прояви сред подрастващите. През 2020 г. са извършени и други превантивни дейности на комисията - методическа подкрепа на педагогическите съветници и училищни психолози при работата им с проблемни ученици и за тяхното ранно откриване. През периода поради пандемията традиционните общи работни срещи и обучения не можаха да се състоят, но имаше множество двустранни такива.

За Формиране на социални и граждански компетентности, екологично възпитание в младото поколение през 2020 г. са реализирани различни дейности и проекти:

- проект BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 - 2020 г. Целите на проекта са усвояване на знания и умения за работа в дигиталното общество, насърчаване модернизиранието на образованието и ученето през целия живот, подобряване на достъпа до образование, в т.ч. чрез използване на леснодостъпни платформи и мобилни приложения с цел по-бърза и по-лесна реализация на пазара на труда /ПППЧЕ „Екзарх Йосиф“, гр.

Разград; ОУ „Васил Левски“, гр. Разград; ОУ „Н. Й. Вапцаров“, гр. Разград; ОУ „И. С. Тургенев“, гр. Разград; ОУ „Отец Паисий“, гр. Разград; СУ „Христо Ботев“, гр. Разград; ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Ясеновец, ПГССХВТ „Ангел Кънчев“, гр. Разград/;

- проект „Чиста околна среда“ по Национална кампания „За чиста околна среда – 2020г.“ на НПТГ „Шандор Петьофи“, гр. Разград на стойност 4 800,00 лв. - засадени дървета и храсти в училищния двор, както и поставени маси и скамейки за игра на шах и два фитнес уреда;

- проект „Да обърнем гръб на агресията“ на НПТГ „Шандор Петьофи“, гр. Разград – фотоконкурс с видеа, свързани с борбата с агресията, рекламни материали, беседи и спортен празник на стойност 815 лв. от общински бюджет и собствени средства.

Всички училища в град Разград, както и в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Ясеновец и ОУ „Д-р Петър Берон“, с. Осенец имат ученически съвети, чиято дейност се изразява в участие в ученическо самоуправление; планиране, подготовка и реализация на дейности и вземане на отношение при приемане на различни решения; организиране на училищни мероприятия; отбелязване на бележити дати, Ден на толерантността, Ден за борба с тормоза в училище; честване на национални и празнично-обредни празници; инициране на кампании; изготвяне на превантивно-информационни табла, презентации, разговори и дискусии в час на класа.

41 ученици от 14 училища вземат участие в Младежки общински съвет - Разград. През 2020 година Младежният съвет е провел 2 присъствени срещи. Поради епидемиологичната обстановка през годината дейността на съвета е преустановена.

ЦПЛР - ЦРД, ЦПЛР - ЦУТНТ и ЦПЛР - УСШ са институциите в община Разград, които оказват подкрепа в приобщаването, обучението и възпитанието на децата и учениците в свободното им време за развитие на техните интереси, способности, компетентности и изявата им в областта на науката и технологиите, изкуствата и спорта.

През ваканциите в ЦПЛР се изготвят и реализират ваканционни програми с алтернативни занимания за свободното време на децата и учениците.

През учебната 2020/2021 година в ЦРД са сформирани 67 групи, от тях 60 - постоянни и 7 временни групи. В групите са се включили 728 деца и ученици, участвали в 21 изяви на регионално, национално и международно ниво – участие в училищни, общински концерти и празници, във фестивали, конкурси и състезания. ЦРД осъществява и съвместна работа със СНЦ „Настоятелство към ЦРД“, неправителствени, държавни и общински организации, касаеща общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

В ЦПЛР - ЦУТНТ през учебната 2020/2021 година функционират 73 постоянно действащи групи с включени 551 деца и ученици в тях и 35 временно действащи групи с включени 450 деца и ученици в тях. В ЦПЛР - ЦУТНТ се реализират образователно-възпитателни инициативи, чрез които се създават условия за изявяване на учениците и се разширява обхватът на дейностите с ученици от община Разград. В ЦПЛР - ЦУТНТ 5 педагогически специалисти формираха 10 временно действащи групи през лятната ваканция за участие в общинската програма за екологично възпитание „Еколято 2020“ с общ брой 120 ученици със средства от общински бюджет – 5 000 лв.

През 2020 г. са организирани два областни фотоконкурса – онлайн конкурс „Живата природа“, благотворителни кампании по общественозначими каузи. Проведе се Осми национален ученически журналистически конкурс „Григор Попов“.

С формирането на потребности и нагласа за учене и занимаване със спорт през свободното време на деца и ученици е ангажиран ЦПЛР - Ученическа спортна школа „Руси Бухтев“, гр. Разград. През учебната 2020/2021 година са сформирани 42 постоянни групи, които са посещавани от 525 деца и ученици и 10 временно действащи групи – със 108 деца и ученици. Чрез дейностите на ЦПЛР - УСШ се осигурява равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик, равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на обучението в спортната школа, учене на хуманизъм и толерантност. През 2020 г. са проведени само заплануваните състезания на общинско ниво, поради въведените противоепидемични мерки, свързани с COVID – 19.

В гр. Разград, освен центровете за подкрепа за личностно развитие, алтернативни форми на извънкласни дейности предлагат Музикална школа „Илия Бърнев“, частни формации към читалищата и спортни клубове, които работят за развиването на творческите заложби и интереси на децата от общината в сферата на спорта, науката и изкуството.

Подкрепа на извънкласните дейности за осмисляне на свободното време на децата и учениците чрез насочването им към дейности за развитие на индивидуалните им способности и интереси оказват училищата, като насърчават участието на децата и учениците в занимания по интереси в областта на науките, изкуствата, технологиите и спорта.

Кариерното ориентиране и консултиране на учениците в училищното образование, включва взаимнодопълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

Кариерното ориентиране и консултиране на учениците на общинско ниво през 2020 г. се осъществяваше приоритетно от ЦПЛР - ЦУТНТ, гр. Разград. През изминалата година проведените групови обучения бяха в 57 групи/ класове, като общия брой обхванати ученици е 843 от 17 училища в област Разград. Индивидуално консултираните ученици са 148, като броя на проведени индивидуални консултации е 294. Част от обученията и индивидуалните консултации се проведеха дистанционно в електронна среда, използвайки възможностите на съвременните информационни технологии (платформи като MS Teams; G Suite, Meet и Classroom и за образованието на Google и др.).

През месец октомври стартираха дейностите по Национална програма „Предоставяне на съвременни условия за работа на децата и учениците в центрове за подкрепа за личностно развитие“, Модул „Кариерно ориентиране и консултиране на учениците чрез съвместни дейности на ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 2 от ЗПУО и училища“ на стойност 4 192 лв. Дейностите се изпълняват съвместно с 14 училища партньори от област Разград.

В резултат учениците са представили:

- Проектно-базирани задачи „Каталог на професиите в моя град“;
- Проектно-базирана задача „Заетост, реализация и заплащане в различните професионални направления“;
- Проектно-базирани задачи, насочени към кариерното планиране;
- „Личен бюджет“;
- Конкурс за най-оригинално мотивационно писмо;
- Семинар и изложба на ученически проекти на теми, свързани с професионалното развитие и бъдещето – „Как бих променил света, ако имах 1 милион?“, „Професии на бъдещето“, „Как си представям идеалната работа“. Проведено е и обучение „Моята първа работа“.

През годината се работи и по Проект BG05M20P001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“ - Дейност 6 - Осъществяване на обща подкрепа чрез кариерно ориентиране с цел подготовка за преход към следваща степен, за мотивация за продължаване на образованието, за участие на пазара на труда, кариерно ориентиране за учениците от прогимназиалния етап на образование (от 5-ти до 7-ми клас) посредством центровете за подкрепа за личностно развитие. Дейностите и по двата проекта продължават и през 2021 година.

Съвместно с РУО – Разград и Община Разград през месец март беше организиран форум „Кандидатстудентска борса“, където представители на висшите учебни заведения запознаха кандидат-студентите и всички интересувани се с актуална информация за възможностите за продължаване на образованието, условията за кандидатстване, обучението и реализацията след завършване на висше образование. През 2020 г. е създадена и Интернет платформа „Виртуална панорама на средното образование и кариерното ориентиране – 2020“. Целта на панорамата в условията на извънредно положение е да информира ученици и родители за предлаганите възможности за

продължаване на обучението в осми клас по профили и специалности от професии в област Разград.

Грижата за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот.

В община Разград има разкрити и действащи 36 здравни кабинети – 17 в училищата и 19 в детските градини. Общо 34 квалифицирани медицински специалисти осигуряват медицинското обезпечаване на децата и учениците. Тяхната дейност е насочена предимно към оказване на първа медицинска помощ при спешни случаи, до пристигане на екип от Центъра за спешна медицинска помощ, както и профилактика и промоция на здравето, повишаване на знанията и уменията на децата и учениците за здравословно хранене, здравословен начин на живот, превенция на заразните заболявания. Придобиване на знания за половото възпитание и безрисково сексуално поведение, както и пораженията на психоактивните вещества върху здравето.

През 2020 г. в общинските детски градини, училища и ЦПЛР, предвид създадената епидемиологична обстановка в страната, в дистанционна форма, а при възможност и в присъствена, са проведени беседи по здравно образование в предвидените часове в Наредба № 13 за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование от 21.09.2016 г. на МОН, в които са взели участие всички деца и ученици.

В ЦПЛР - ЦУТНТ, гр. Разград са осъществени в дистанционна и присъствена форма образователно-възпитателни инициативи, свързани със здравословното хранене, безопасността на децата и младите хора в профил „Екология и опазване на околната среда“ – сформирани са клубове „Здравословен живот“, „Екология“, „Приатели на скаутите“, „Екотуризъм“.

На територията на общината продължава своята дейност *Общинският съвет по наркотични вещества и Превантивно-информационен център* към него. И през 2020 г. основните усилия на ОБСНВ и ПИЦ бяха насочени към превенция употребата на наркотици, чрез активното и целенасочено включване на училището и младите хора в дейности, насочени към информиране за рисковете от употреба на наркотици, развиване на социални умения и компетенции, формиране на нагласи за здравословен начин на живот, повишаване на гражданската активност, както и предлагане на алтернативна ангажираност за свободното време. Основен партньор в работата на ОБСНВ и ПИЦ е Младежкият съвет по наркотични вещества (МСНВ) и учениците от Училищните превантивни клубове към разградските училища. В превантивно-информационната дейност бяха обхванати 1 044 ученици. Заради противоепидемичните мерки, въведени в държавата, броя на обхванатите ученици през 2020 г. е сравнително по-малък от предходната 2019 г.

В две разградски училища стартираха пилотно Национални програми за превенция употребата на психоактивни вещества, но поради въведените противоепидемични мерки, дейностите бяха преустановени.

Община Разград стимулира талантливите деца и ученици, координира общинските детски изяви в областта на художественото творчество, науката, спорта и осъществява специална закрила на учениците с изявени дарби. За тази цел всяка година Общински съвет - Разград приема Мерки за насърчаване на творческите заложби и потребности на деца с изявени дарби на община Разград, като наградата за талантливи и даровити деца се е превърнала в традиция, с увеличаващ се брой на отличените с всяка година. През 2020 г. е предоставен еднократен финансов стимул и грамоти на 50 деца с изявени дарби, като размерът на изразходваните средства е 25 000 лв. През 2020 г. 3 деца са получили едногодишна стипендия по Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни и общински училища на Министерски съвет.

Своите таланти децата развиват както в училищата, така и в центровете за подкрепа за личностно развитие, читалища, школи, спортни клубове и нестопански сдружения.

Осигурена е възможност децата да посещават допълнителни форми в ДГ - танци, английски език, приложно изкуство, компютърна графика, вокална група /ДГ № 4, гр. Разград/.

Мярка 3.1.4. Подобряване на образователната материална база. Внедряване на съвременни ИК технологии и оборудване в образователния процес

Достъпът до информационните и комуникационните технологии (ИКТ) за съвременните деца е неразделна и все по-важна част от достъпа до образование. Електронизацията на учебния процес е ключов елемент на модерното училище, а навлизането на иновации, базирани на ИКТ, в системата на образованието оптимизира процеса на обучение и повишава неговата ефективност.

При обучението на децата в детските градини се използват все повече съвременни ИК технологии - използване на социалните мрежи в образователния процес, предоставяне на съдържание и аудио и видео ресурси чрез интернет технологиите – социални мрежи, блогове, сайтове и др., електронно, мобилно и смесено обучение, виртуална и добавена реалност в обучението; смартфони, лаптопи, интерактивни бели дъски, мултимедийни системи, т.е. постепенно дигитализиране на образователния процес и успешно реализиране на обучение в електронна среда. В периода на затваряне на детските градини поради епидемиологичните мерки за работа с децата и техните родители се използваха платформите Classroom, Zoom за провеждане на обучение от разстояние в електронна среда на децата.

В Националната програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“ (НП ИКТ) са заложили дейности по осигуряване на модерни средства за достъп до образователни ресурси и обучение в системата на училищното образование, както и устойчиво развитие на опорната образователна мрежова инфраструктура с възможност за бъдещо разширение и поетапно обхващане на всяка образователна институция. За поредна година е осигурена и интернет свързаността на всяко училище.

За пета поредна година в новата Национална програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“ са включени и институции от системата на предучилищното образование.

За 13 общински училища и 2 ЦПЛР са осигурени средства за дейности по НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата за предучилищното и училищното образование“ за 2020 година в размер на 16 358 лв. От тях за електронен дневник – 10 300 лв., за интернет свързаност – 4 860 лв., за допълнително оборудване с Wi-Fi – 1 198 лв.

Чрез образователната платформа G Suite for Education, с цел постигане на по-интересно и интерактивно обучение в електронна среда, учителите от ОУ „Васил Левски“, гр. Разград приложиха съвременните информационни технологии в учебния процес. В работата си използваха образователния пакет от приложения, специализирани в различни направления: Google Classroom – виртуална класна стая, Google Drive – място за съхранение и споделяне на файлове, Google Meet – видео конферентни връзки, Google Forms – онлайн тестове, Google Docs, Sheets, Slides – онлайн документи, таблици и презентации, Gmail – ел. поща и др.

Мярка 3.1.5. Изграждане на партньорски връзки между средните и висшите училища с бизнеса и работодателите

Професионалните гимназии на територията на община Разград подготвят специалисти със средно образование в областта на химическата промишленост и биотехнологиите, машиностроенето, информационните технологии, селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост, облекло и дизайн, транспорт и строителство, по икономически дисциплини. Основните тенденции в тяхното развитие са свързани с насърчаване сътрудничеството между бизнес и образование, развитие на публично-частното

партньорство, модернизиране на образователната система и подготвяне на по-мотивирани, компетентни и информирани специалисти.

Образователната политика на Община Разград е ориентирана към разкриване и поддържане на паралелки и специалности, които да са привлекателни за учениците от общината и региона. Община Разград насърчава подготовката на специалисти със средно образование не само за традиционните за региона отрасли на промишлеността, но и обучението по нови специалности и професии, създаващи кадри, които да подпомагат сферата на образованието и социалните услуги.

В община Разград има интерес и предлагане на достатъчен брой работни места от страна на фирмите и предприятията на територията на общината. Бизнесът е отворен за взаимодействие и е готов да подпомага реализацията на учениците, които завършват средно образование. Професионалните гимназии са сключили рамкови договори с фирми от региона за работа на ученици на реални работни места /НПТГ „Шандор Петьофи“, гр. Разград има 28 сключени договори с местни фирми за осигуряване на работа в реална работна среда за 71 ученици по проект и 200 по ПП; Проект BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа за дуалната система на обучение“, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 - 2020 г., – 42 000 лв. 45 ученици от ПГХТБТ „Мария Кюри“, гр. Разград са включени по програма „Еразъм+“ на ЕК за стаж на ученици в Италия.

През 2020 г. се наблюдава увеличаване на паралелки с обучение в реална работна среда (дуална система на обучение) и възможности за стажантски практики, като по този начин връзката между бизнеса и училищата се подобрява. 66 ученици от ПГССХВТ „Ангел Кънчев“, гр. Разград и 23 ученици от ПГХТБТ „Мария Кюри“, гр. Разград са включени в проект BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа за дуалната система на обучение“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 - 2020 г. Партньори в проекта са ПГССХВТ, „Мираж-авто комерс“ ООД и „Лазаров“ ЕООД. Проектът е в процес на изпълнение.

В тази насока в ЦПЛР - ЦУТНТ, гр. Разград се осъществява и кариерното ориентиране и консултиране на учениците в общинските училища и професионалните гимназии. 53 ученици от НПТГ „Шандор Петьофи“, гр. Разград са включени в Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“ за повишаване на съответствието на професионалното образование и обучение с пазара на труда и създаване на възможности за повишаване на квалификацията на бъдещата работна сила по професии, ключови за икономиката на страната. Изпълнението на планираните дейности ще спомогне за развитието на дуалната система на обучение и ще даде възможност за тясна обвързаност между образователната система и реалните потребности на пазара на труда. Професионалните гимназии работят в посока затвърждаване на сътрудничеството с различните работодатели /ПГХТБТ „Мария Кюри“, гр. Разград с фирмите „Биовет“, „Амилум“, „Балканфарма“ и РУ „Ангел Кънчев“/. ПГИ „Робер Шуман“, гр. Разград осъществява съвместна работа с ИУ – Варна, СА - Свищов, участие в състезания по професии, включване на работодатели в училищни събития и изпити за достъп до електронни образователни ресурси, повишаване на мотивацията за учене.

Професионалните гимназии разполагат с подходяща материално-техническа база и с нужния преподавателски капацитет за специализираната професионална подготовка. Интегрират се нови образователни технологии в учебния процес по професионална подготовка, като целта е създаване на нов дизайн на учебната среда, стимулираща личностното развитие на учениците.

През 2019 г. проект „Ученически и студентски практики“ е приключил. Една детска градина в град Разград – ДГ № 4 „Митко Палаузов“ участва в следващата фаза „Студентски практики - фаза 2“ на МОН. Детската градина поддържа партньорски взаимоотношения с РУ „Ангел Кънчев“, с ШУ „Епископ Константин Преславски“ и ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, като студенти по специалност ПУП карат педагогическа практика в детската градина.

Специфична цел 3.2. Нарастване делът на заетостта, свързан с целенасочено използване на знанията и уменията.

Мярка 3.2.1. Повишаване на трудовата заетост чрез усвояване на нови професионални умения от работната сила

По данни на Дирекция „Бюро по труда“ гр. Разград реализираните програми/проекти в сферата на осигуряване на заетост и/или обучение на безработни лица през 2020 г. са:

- Програма „Старт на кариерата“ - 7 лица;
- Национална програма „Предоставяне на грижи в домашна среда“ – 17 лица;
- Национална програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания – 2 лица;
- Национална програма „Активиране на неактивни лица“ – 1 лице;
- Национална програма „Помощ за пенсиониране“ – 7 лица;
- Програма „Мелпомена“ – 4 лица;
- Програма за обучение и заетост на продължително безработни лица – 21 лица;
- Регионални програми за заетост – 23 лица;
- Проект „РЕСТАРТ“ – 18 лица, преминали професионално обучение;
- Проект „КЛАСИК ПРО“ – 41 лица;
- Проект „Нови умения - нови възможности“ – 30 лица;
- Двугодишен план за обучение, провеждан от Българо-германски центрове за професионално обучение – 1 лице;
- По насърчителни мерки за заетост и обучение са включени 27 лица.

През 2020 г. лицата, преминали обучение за професионална квалификация са 91, а по проект „Нова възможност за младежка заетост“ са сключени 11 договора с 3 лица за стажуване и 13 лица за обучение.

Чрез реализация на проекти, финансирани чрез ОП „РЧР“, по схема „Ваучери за заети лица“ са обучени 10 лица, включени в 2 обучения на стойност 7 800 лв. По схема „Обучение и заетост на хора с увреждания“ работят 97 лица (финансиране в размер на 813 362 лв.).

Община Разград и през 2020 г. продължава активното си участие в реализацията на програми за повишаване на трудовата заетост. Броят на новоназначените безработни, участвали в активни програми за заетост и обучение и насърчителни мерки за заетост в общината през годината е 56, в т. ч.:

- Регионална програма за заетост - 13 лица на длъжност „Общ работник“ за срок от 4 месеца;
- Програма „Предоставяне на грижи в домашна среда“ – 14 лица на длъжност „Домашен помощник“ за срок от 9 месеца;
- Проект „Нови възможности - нови умения“ – 2 лица на длъжност „Социален асистент“ за срок от 3 месеца;
- Програма „Активиране на неактивни лица“ – 1 лице с висше образование на длъжност „Младежки медиатор“;
- Проект „Обучение и заетост“ – Компонент II по ОП „РЧР“ – 7 новоназначени на мястото на напусналите през годината работници. По проекта през годината са работили 80 лица;
- Програма „Компонент 3 - Аварийни групи“ – 20 лица на длъжност „Общ работник“ за срок от 1 месец.

Привлечения финансов ресурс в Община Разград по горепосочените програми за изтеклата 2020 година е в размер на 708 875,51 лв., в т.ч. от ЦБ – 114 901,48 лв. и от ФЕС – 593 974,03 лв.

Специфична цел 3.3. Подобряване на качеството и осигуряване на равен достъп до здравни услуги на населението

Мярка 3.3.1. Повишаване на информираността на населението за ранна превенция на заболяванията

В изпълнение на Националната програма за профилактика и промоция на социално значими заболявания през 2020 г., на принципа на публично-частното партньорство с неправителствените организации Община Разград участва като партньор в реализирането на „Програма за превенция на женското здраве“.

- Съвместно с организация от неправителствения сектор Община Разград участва в подготовката и провеждането на профилактични прегледи за рак на шийката на матката. Община Разград осигури финансов ресурс за закупуването на медицинските консумативи, необходими за гинекологичния преглед на жените;

- За профилактика на захарния диабет сред населението в общината и за подпомагане дейността на представителната организация на Българска асоциация „Диабет“ в гр. Разград се осигуриха финансови средства от общинския бюджет за закупуването на тест-ленти за изследване на кръвна захар;

- Във връзка с изпълнение на Национална програма за профилактика и лечение на оралните заболявания в училищата и детските заведения са проведени разяснителни кампании от медицинските специалисти за поставяне на силанти на зъбите на децата от 6 до 9 годишна възраст;

- 2020 г. бе година на пандемия, причинена от COVID – 19, което доведе до редица непопулярни противоепидемични мерки в световен и национален мащаб. За ограничаване разпространението на заразното заболяване бяха преустановени за дълъг период от време учебните занятия в образователните институции, а основната дейност на медицинските специалисти, работещи в тях беше насочена към провеждане на разяснителни кампании, презентации, беседи и дискусии с ученици, деца, родители за запознаване с рисковите фактори, начините на разпространяване и профилактичните мерки за предпазване от заразяване с COVID – 19;

- Съвместно с РЗИ Община Разград участва в организирането на кампании за безплатно изследване с бързи антигенни тестове и PCR тестове за COVID – 19 на медицинския, педагогическия и помощния персонал в детските ясли, градини и учебни заведения, както и за безплатно ваксиниране на всички желаещи от горепосочения контингент, по график;

- Всички планирани за 2020 г. профилактични дейности не бяха реализирани, поради продължилата през цялата година епидемична обстановка в страната. С оглед ограничаване разпространението на заболяването бяха преустановени редица здравни и икономически дейности;

- За осигуряване на равен достъп до здравни услуги на бременните жени и на майките с деца до 2 годишна възраст се осигурява безплатна консултация, проследяване на бременността и безплатни изследвания на децата в Център за превенция на майчиното и детско здраве в МБАЛ – Разград. Здравните медиатори активно подпомагат дейностите по откриване и насочване на здравно неосигурените бременни жени и майките с малки деца към специализирания център към МБАЛ;

- На лицата с нисък социален статус и здравно неосигурените лица Община Разград отпуска еднократна помощ за лечение в размер до 500 лева от бюджета на общината. През 2020 г. отпускнатите средства за еднократна помощ са за 35 лица, на стойност 10 800,00 лв.;

- За финансово подпомагане на двойки, семейства и лица с репродуктивни проблеми се осигуряват финансови средства в размер до 2 500 лв. от бюджета на Общината. През 2020 г. са подпомогнати 6 двойки с общо 15 000 лв.;

- На лицата с 50% и над 50% трайно загубена работоспособност, вид и степен на увреждане са издадени 336 карти за преференциално паркиране на местата, определени за хора с трайни увреждания.

Мярка 3.3.2. Подобряване на достъпа на населението до здравни услуги

За подобряване достъпа на населението до здравни услуги в населените места се предоставят части от имоти - публична общинска собственост под наем на общопрактикуващи лекари и лекари по дентална медицина на преференциални цени.

Към 31.12.2020 г. децата посещаващи двете детски ясли са 116 деца, яслените групи в детските градини са с 58 деца. От услугите на млечни кухни се възползват 293 деца. За дейността си през 2020 г. здравните заведения са обезпечени с финансов ресурс в размер на 1 465 314 лв. За здравни кабинети в училищата и детските градини средствата са в размер на 435 944 лв.

Специфична цел 3.4. Подобряване качеството на социални услуги и развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолацията

Предоставените социални услуги през 2020 г. на деца/младежи и пълнолетни лица с различни видове увреждания, без увреждания, самотноживеещи хора и др. са както следва:

- Дом за стари хора гр. Разград – 85 лица;
- Дом за пълнолетни лица с деменция гр. Разград – 72 лица;
- Център за настаняване от семеен тип на деца без увреждания гр. Разград – 26 деца;
- Център за настаняване от семеен тип на деца/младежи с увреждания гр. Разград – 25 деца/младежи;
- Дневен център за пълнолетни лица с увреждания „Подай ръка“ град Разград – 28 лица;
- Център за социална рехабилитация и интеграция „Емилиян“ гр. Разград – преминали случаи 63;
- Дневен център за деца/младежи с увреждания гр. Разград – 30 деца/младежи;
- Център за работа с деца на улицата гр. Разград – 20 деца;
- Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства с. Просторно № 1 и № 2 – 26 лица;
- Защитено жилище за възрастни хора с умствена изостаналост с. Просторно – 6 лица;
- Център за социална рехабилитация и интеграция с. Просторно – 27 лица;
- Звено „Майка и дете“ – 7 потребители;
- Домашен социален патронаж/Домашен санитар – 576/24 лица;
- Личен асистент – 197 потребители, в т. ч. 15 деца;
- Обществена трапезария – 58 лица;
- Център за обществена подкрепа гр. Разград – 117 потребители.

Мярка 3.4.1. Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на индивиди и групи

През 2020 г. политиките за социално включване на лица и деца на територията на община Разград продължават да са насочени в посока предоставяне на социални услуги като: „Обществена трапезария“, „Домашен социален патронаж“, „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания“, „Домашен помощник“, „Превенция на социалното изключване и намаляване на бедността сред децата в община Разград“, Механизъм Лична помощ, с цел подкрепа на хора с увреждания за упражняване на правата им, за пълноценно участие в обществото, за извършване на дейности, отговарящи на индивидуалните им потребности от личен, домашен или социален характер и за преодоляване на бариерите на функционалните им ограничения. За предоставянето на качествени и ефективни социални услуги се работи в насока осигуряване на възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики, с цел развитие капацитета на екипите в социалните услуги, като за 2020 г. са проведени 17 бр. външни обучения и 13 бр. вътрешни обучения. Проведени са 8 бр. супервизии.

Мярка 3.4.2. Разширяване на мрежата от социални услуги за подкрепа на уязвимите групи и общности

В края на месец април 2020 г. бе подписан Договор № ФС01-0499/ 27.04.2020 г. между Агенцията за социално подпомагане и Община Разград с предмет „Целево подпомагане с топъл обяд в община Разград“, финансиран по програма „Целево

подпомагане с топъл обяд до дома в условията на извънредна ситуация – 2020” за 33 работни дни, считано от 01.05.2020 г. до 19.06.2020 г. Договорът бе анексиран двукратно и продължи до 31.12.2020 г. По проекта бе приготвяна и доставяна топла храна в домовете на уязвими групи граждани, които поради бедност и продължителна социална изолация, в условията на обявената извънредна ситуация в страната, произтичаща от необходимостта от ограничаване на разпространението на COVID – 19 са затруднени сами да осигуряват прехраната си. Дейностите бяха възложени за реализация на Общинско предприятие „Ученическо столово хранене и почивно дело” (ОП „УСХПД”) гр. Разград, което предоставяше топъл обяд на 170 души на територията на община Разград, отговарящи на следните изисквания:

- лица с ниски доходи, под линията на бедност, определена за страната, за времето, в което са поставени под задължителна карантина;

- уязвими лица, в това число и възрастни над 65 години, без доходи или с доход под линията на бедност, определена за страната, които живеят сами и нямат близки, които да се грижат за тях и в условията на извънредно положение, обявено за страната не са в състояние да си осигурят прехраната;

- лица, които поради възрастта си, поради трайно увреждане или в резултат от заболяване не могат да се самообслужват и не могат да осигурят сами или с помощта на близките си своите ежедневни потребности от храна.

От началото до края на програмата броят на ползвателите на услугата нарастна на 212 човека.

През 2020 г. продължава работата на общинската администрация по Механизма Лична помощ. Към настоящия момент в Механизма са включени 197 потребители и 200 лични асистенти, предоставящи услугата.

Постоянно се работи в насока подобряване качеството на грижа в институциите за хора с увреждания и стари хора, чрез повишаване капацитета на служителите, чрез външни обучения, обмяна на добри практики и супервизия.

Финансов ресурс за социални услуги държавно делегирана дейност и финансирани от общински бюджет за 2020 г.

№	Социална услуга	Изразходвани средства
1.	Дом за стари хора гр. Разград	725 063,00 лв.
2.	Дом за пълнолетни лица с деменция гр. Разград	705 782,00 лв.
3.	Център за настаняване от семеен тип на деца без увреждания гр. Разград	347 647,00 лв.
4.	Център за настаняване от семеен тип на деца/младежи с увреждания гр. Разград	439 137,00 лв.
5.	Дневен център за пълнолетни лица с увреждания „Подай ръка“ град Разград	166 269,00 лв.
6.	Център за социална рехабилитация и интеграция „Емилиян“ гр. Разград	155 352,00 лв.
7.	Дневен център за деца и младежи с увреждания гр. Разград	182 684,00 лв.
8.	Център за работа с деца на улицата гр. Разград	123 962,00 лв.
9.	Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства с. Просторно	339 711,00 лв.
10.	Защитено жилище за лица с умствена изостаналост с. Просторно	65 625,00 лв.
11.	Център за социална рехабилитация и интеграция с. Просторно	56 275,00 лв.
12.	Домашен социален патронаж	816 367,00 лв.
13.	Център за обществена подкрепа гр. Разград	193 109,00 лв.

14.	Звено „Майка и бебе“ гр. Разград	61 498,00 лв.
-----	----------------------------------	---------------

Мярка 3.4.3. Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа за деца и младежи

През 2020 г. продължава реализирането на Проект BG05M9OP001-2.004-0061-C04 „Превенция на социалното изключване и намаляване на бедността сред децата в община Разград“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г. Проектът е насочен към създаване на мрежа от устойчиви интегрирани услуги за ранно детско развитие в община Разград за превенция на социалното изключване и намаляване на бедността сред децата и техните семейства. С Допълнително споразумение към сключения договор № BG05M9OP001-2.004-0061-C01 е изменен срокът за изпълнение на проекта - до 31.12.2021 г., а общата стойност е увеличена на 1 310 567,00 лв. През 2020 г. потребители по проекта са 254 души, извършени са 379 прегледи от педиатър, 186 прегледи от стоматолог. Социалната услуга обхваща гр. Разград, с. Дянково, с. Осенец, с. Топчии, с. Мортагоново, с. Стражец и с. Ясеновец, като през 2020 г. мобилна работа в малките населени места е осъществявана основно в селата Топчии и Осенец.

По проект BG05M9OP001-2.003-0001-C01 „Приеми ме 2015“ по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M9OP001-2.003 „Приеми ме 2015“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“ бе сключено Споразумение за партньорство с Агенцията за социално подпомагане и бе удължен срокът за изпълнение на проектните дейности до 31.12.2021 г. Към м. декември 2020 г. услугата „приемна грижа“ се предоставя на 71 деца, настанени в 55 семейства. 74 са утвърдените семейства по приемна грижа.

Специфична цел 3.5. Съхраняване на културна идентичност и създаване на условия за богат културен живот, спорт и свободно време

Мярка 3.5.1. Подпомагане и развитие на местните културни институти в полза на всички представители на местната общност

В културния живот на община Разград, наред с професионалните културни институти, своето достойно място заемат и 25 читалища, които съхраняват традициите и духовното наследство на местното население. В изпълнение на нормативните изисквания, произтичащи от Закона за народните читалища и Закона за юридическите лица с нестопанска цел, всички читалища са вписани в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата и в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

Основен източник на финансиране за читалищата през 2020 г. е субсидията от държавния бюджет, с каквато са обезпечени всички читалища. Собствените приходи са относително малък дял в бюджетите на читалищата, които набират средства от дарения, членски внос, такси и наеми и др. Събраните средства от членски внос са в размер на 4 048 лв., а от дарения – 12 424 лв. От концертна дейност са реализирани средства в размер на 723 лв. С цел организационно укрепване и модернизиране, Община Разград за трета поредна година дофинансира читалищата със средства в размер на 10 000 лв., разпределени на проектен принцип.

Читалищата осъществяват своята дейност в самостоятелни сгради или помещения, предимно публична общинска собственост. Сградният фонд е в задоволително състояние. Поради липса на достатъчно средства, се извършват частични ремонти дейности. През 2020 г. 10 читалища са подобрили състоянието на материалната база със собствени средства и дарения на обща стойност 16 480 лв.

24 читалища разполагат с интернет достъп и електронна поща, което е предпоставка за повишено ниво на информираност и улеснена комуникация и допринася за разнообразяване и разширяване обхвата на предлаганите читалищни услуги. 24 читалища в община Разград разполагат с 81 компютърни конфигурации и лаптопи и 28 периферни устройства. 24 читалища разполагат с озвучителна и 2 със сценична техника. Подобрено е техническото обезпечаване на читалищата в община Разград през 2020 г. 12 читалища са закупили нова техника на стойност 10 829,57 лв., предимно със средства от проекти.

Преобладаваща част от читалищата са с библиотечна насоченост на дейността. 22 от тях разполагат с обществена библиотека и са вписани в Регистъра на обществените библиотеки, в изпълнение на чл. 10 от Закона за обществените библиотеки. Общият библиотечен фонд наброява 191 700 тома библиотечни единици. Във връзка с обявеното извънредно положение в страната на 13 март 2020 г. и последвалата Заповед № РД-01-124/13.03.2020 г. на министъра на здравеопазването, бяха затворени всички библиотеки, като достъпът за читатели беше изцяло преустановен за известно време, а библиотекарите работеха дистанционно от дома или на място при спазване на всички протоепидемични изисквания. В условията на социална изолация, местната общност, особено в малките населени места, се обърна към читалищните библиотеки и техните ресурси. Това мотивира ръководствата на читалищата да търсят възможности за попълване на библиотечните фондове с литература, отговаряща на читателското търсене.

15 читалища кандидатстваха с проекти в обявената от Министерство на културата втора конкурсна сесия по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност“. 13 от тях обновиха библиотечните си фондове със средства от първа сесия на програмата на обща стойност 15 007,58 лв.

*Одобрени читалища по програма „Българските библиотеки –
съвременни центрове за четене и информираност“ 2020*

№	Народно читалище	Населено място	Стойност на проекта
1.	НЧ „Слънчев лъч 1902“	с. Островче	1 214,25 лв.
2.	НЧ „Напредък 1901“	гр. Разград	1 214,27 лв.
3.	НЧ „Извор - 1936“	с. Липник	1 214,56 лв.
4.	НЧ „Пробуда 1947“	с. Стражец	1 211,76 лв.
5.	НЧ „Просвета - 1884“	с. Балкански	729,20 лв.
6.	НЧ „Просвета 1871“	с. Благоево	1 214,29 лв.
7.	НЧ „Просвета 1919“	с. Пороище	1 210,96 лв.
8.	НЧ „Просвета 1883“	с. Гецово	1 214,75 лв.
9.	НЧ „Напредък - 1895“	с. Дряновец	1 213,74 лв.
10.	НЧ „Самообразование - 1894“	с. Побит камък	1 213,21 лв.
11.	НЧ „Пробуда - 1919“	с. Раковски	1 209,37 лв.
12.	НЧ „Съзнание-Недоклан - 1927“	с. Недоклан	937,03 лв.
13.	НЧ „Нов живот - 1909“	с. Ушинци	1 210,19 лв.

16 читалища общо обновиха през 2020 г. библиотечния си фонд с 1 379 тома нови информационни източници на обща стойност 16 663 лв. 14 читалища са обогатили фондовете си с общо 1 568 тома дарена литература.

Осигурено е добро библиотечно-информационно обслужване на населението. Предоставени са 4 139 бр. библиотечни услуги. 2 139 души са ползвателите на читалищните библиотеки. Читателските посещения в книгозаемна и за дома са 23 019 бр. Заетите библиотечни материали са 15 921 бр. В 19 читалища е извършен абонамент за 42 издания периодичен печат на обща стойност 2 418 лв.

Продължава дейността по програма „Глобални библиотеки България“. В 7 информационни центъра, изградени по програмата, се предоставят иновативни библиотечни услуги, компютри и достъп до Интернет.

Пандемията и наложените ограничителни мерки през 2020 г. изправиха библиотечните специалисти и читалищните ръководства пред нови предизвикателства. В новите условия те успяха бързо да се адаптират и да реализират много от дейностите си с помощта на съвременните информационни и комуникационни технологии, които навлязоха масово в работата им през последните години. Част от библиотекарите потърсиха нови, алтернативни и атрактивни форми за работа, което доведе до създаването на интересни онлайн инициативи – литературни конкурси, библиотечни рубрики, участия в национални

кампании, онлайн Маратон на четенето и др. В социалните мрежи се популяризираха нови заглавия, споделяше се информация и снимки за книгите и авторите, които не могат физически да достигнат до читателите. На изключителен интерес се радваха публикации за важни годишнини, исторически личности и събития. Подбираха се и споделяха аудио и видео записи на детски приказки и части от детски книги в профилите на библиотеките в социалните мрежи.

Дори и в условията на пандемия, читалищните ръководства успяха да съхранят художествените колективи. 54 читалищни художествени формации съхраняват и популяризират културните традиции на общината. 19 на брой са певческите формации с общо 200 участници. 4 на брой са музикалните школи и оркестри със 110 участника. 19 са формациите, представящи красотата на танцовото изкуство с общо 606 участника. 8 са групите и ансамблите за обичаи, обреди и ритуали с общо 141 участника. Към читалищата дейност развиват и 4 театрални формации. 19 на брой са клубно-кръжочните форми – приложно изкуство, живопис, клубове по литературни и спортни занимания, за компютърно обучение и др. 230 са участниците в школите и кръжоците.

Художествените ръководители и самодейци бяха поставени в несвойствена среда и бяха потърпевши от наложените ограничителни мерки. Дейността се премести във виртуалното пространство. Провеждаха се предимно индивидуални занимания или при възможност – онлайн занимания. 131 са участията на читалищните формации в различни културни прояви. 108 от тях са реализирани в населеното място. 5 на брой са регионалните изяви, 12 са участията в различни културни събития на национално ниво. Читалищни формации от община Разград са участвали в 6 събития с международен характер. 78 са реализираните участия на членовете на клубовете и кръжоците в различни конкурси, изложби и др.

Значими културни събития отпаднаха от културния календар на читалищата. Организираните културни инициативи, посветени на традиционни и национални празници са 145 на брой. Читалища са организатори на 11 изложби, 2 онлайн конкурса за рисунка, 3 граждански инициативи и благотворителни кампании, 6 спортни прояви.

В организационно отношение, през 2020 г. са проведени 92 заседания и 41 общи събрания, от които 13 отчетно-изборни, 26 отчетни и 2 извънредни. Всички читалища в община Разград са с необходимия членски състав, в съответствие с разпоредбите на чл. 8 от Закона за народните читалища. Общият брой на читалищните членове през 2019 г. е 1 876 души.

РЕКИЦ „Читалища” подпомага процесите на модернизиране и организационно и институционално укрепване на читалищата от община Разград чрез различни обучителни дейности, чрез подкрепа и подпомагане на читалищата при изпълнение на основните им дейности, произтичащи от Закона за народните читалища.

Нематериалното културно наследство е важна част от идентичността и социалното самочувствие на местната общност.

Голяма част от дейностите, които се реализират в читалищата в община Разград, целят издирване, съхраняване и пресъздаване на културните традиции, както и грижа към хората, които ги предават на следващите поколения. Програма „Живи човешки съкровища” на ЮНЕСКО цели опазване на носителите на нематериалното културно наследство. Дейности по програмата реализират 4 читалища от община Разград – НЧ „Напредък 1901“ гр. Разград, НЧ „Просвета - 1895“ с. Топчии, НЧ „Просвета 1883“ с. Гецово, НЧ „Съгласие 1891“ с. Осенец, които на различни етапи са били участници в регионалния етап „Живи човешки съкровища“.

През 2020 г. НЧ „Самообразование 1894“ с. Побит камък кандидатства на проектен принцип и бе финансирано от Фондация „Обществен дарителски фонд за Разград“ за провеждане на Традиционен фолклорен събор „Събрало се наше село“. Средствата от проекта бяха предназначени за обзавеждане и оборудване на Етнографския комплекс към читалището.

За трета година, през 2020 г. читалищата на територията на община Разград получиха финансова подкрепа от Община Разград в размер на 10 000 лв. за представени от тях

проектни предложения. В изпълнение на Годишната програма за развитие на читалищната дейност през 2020 г., със Заповед № 1204/ 25.09.2020 г. на Кмета на Община Разград бяха приети Правила за условията и реда за кандидатстване за финансова подкрепа на читалищната дейност в община Разград. В съответствие с изискванията на посочените правила бе определена комисия от експерти, която да оцени постъпилите 20 проектни предложения и да разпредели предвидените в бюджета средства.

12 читалища разработиха проектни предложения за закупуване на компютърна техника и периферни устройства, включително 2 проекта за мултимедия и екран. 4 от проектите целяха закупуване на носии или елементи за носии, сценично облекло и реквизит. 2 читалища кандидатстваха за закупуване на озвучителна и осветителна техника и 2 - за подпомагане организирането на чествания на годишнини, празници, възстановки на обичаи и ритуали, спектакли, концерти и др. Със Заповед № 1461/ 13.11.2020 г. бяха определени одобрените за допълнително финансиране читалища.

Подпомагането на читалищата от страна на Община Разград е успешна практика за мотивация и активизиране на читалищните ръководства, които натрупаха опит и добиха ново самочувствие в сферата на проектната дейност. За трета поредна година процедурата осигури равен достъп на читалищата от общината до средствата, предвидени от местни приходи в общинския бюджет и съдейства за тяхното модернизиране и институционално укрепване.

Мярка 3.5.2. Обогаляване на възможностите за изява на даровити деца и младежи

В унисон с въведените противо-епидемиологични мерки, в подкрепа на талантливите деца и тяхното стимулиране през 2020 година бяха проведени дейности основно в онлайн среда както следва:

- Литературен конкурс за млади творци „Проф. Боян Пенев“;
- Национален ученически и журналистически конкурс „Григор Попов“;
- Фотоконкурс „Разград - уловени мигове“ и др.

Работи се върху разширяване на клубната дейност и кръжочните занимания към културните институти. За стимулиране творческата изява, Община Разград подпомогна финансово и логистично талантливи деца и младежи, включително деца в неравностойно положение за участие във фестивала „Като звездите“ в гр. Брезово с 1 500 лв.

Мярка 3.5.3. Обогаляване и реализация на общинския културен календар

През пандемичната 2020 г. основно бяха разработвани проекти, насочени към обогатяване на културния календар на Община Разград, които да бъдат осъществени през 2021 г.

Подписан бе Меморандум между Община Разград и Съюза на българските писатели за учредяване на нова Национална награда за драматургия на името на Антон Страшимиров.

Мярка 3.5.4. Подкрепа и насърчаване на спортно-физическата активност на населението

За 2020 година, Община Разград е субсидирала дейността на 24 спортни клуба за участие в състезания от Държавния и Международен спортен календар на спортните федерации, за учебно-тренировъчна дейност и за оборудване със спортни екипи, уреди и пособия с финансови средства в размер на 134 300 лв., както следва:

• девет спортни клуба, развиващи индивидуален олимпийски спорт: бадминтон, борба, бокс, колоездене, лека атлетика /два спортни клуба/, стрелба с лък, тенис и тенис на маса – 65 310 лв.;

• пет спортни клуба, развиващи неолимпийски спорт: карате киокушинкай, културизъм, ориентирване, шахмат и динамична стрелба – 23 482 лв.;

• седем спортни клуба, развиващи колективен олимпийски спорт: баскетбол /два спортни клуба/, волейбол, и аматьорски футбол в селата Гецово, Пороище, Дряновец и Ясеновец – 33 000 лв.;

• четири спортни клуба, развиващи спорт за всички и спортно-туристическа дейност – 12 507 лв.

За подпомагане на спортните клубове при организиране и провеждане на състезания и турнири по видове спорт, спортни предизвикателства, спортни тържества и празници на територията на общината и награди за високи постижения и резултати, Община Разград допълнително финансира с 26 290 лв. дейността на десет спортни клуба, техните състезатели и треньори, в т.ч.:

• за домакинства на международни състезания:

Международен турнир по шахмат за купа „Абритус“ – 1 500 лв.;

Международен турнир за момчета „Лютфи Ахмедов“ – 8 500 лв.

• за домакинства на национални състезания:

Национална купа „Абритус“ по ориентиране – 1 000 лв.;

Национално състезание по динамична стрелба „MAD Forest“ – 1 000 лв.;

Национално състезание „Лудогорски маратон“ – 1 000 лв.;

Национален турнир по стрелба с лък за купа „Разград“ – 2 000 лв.

• за състезания, турнири, спортни празници и спортни предизвикателства:

Лекоатлетически крос „Освобождение“ за деня на Разград 28 януари – 1 770 лв.;

Великденски крос – 1 000 лв.;

Благотворителен турнир по футбол за деца лишени от родителски грижи – 800 лв.;

Волейболна лига за ученици – 770 лв.;

Спортен празник „Плувно лято 2020“ – 600 лв.;

Спортни игри за работници и служители – 1 000 лв.;

Футболен турнир за мъже на малки врати „Освобождение“ и първи баскетболен турнир „Освобождение“ – 650 лв.

• за чествания на годишнини на спортни клубове и спортни организации:

Седемдесет и пет години организиран баскетбол в Разград – 3 000 лв.;

Тридесет години от създаване на спортен клуб „Спорт за всички“ – 600 лв.

С парични средства в размер на 7 715 лв. за високи постижения в направление детско-юношески спорт и високо спортно майсторство бяха наградени следните състезатели, отбори и треньори:

1. Мирослав Минчев – 1 000 лв. за добро представяне на Балканското първенство по колоездене на писта;

2. Отбор юноши и девойки на СКЛА „Лудогорец“ – 1 000 лв.

3. Десетте най-добри спортисти, най-добри треньори, най-добър отбор и най-перспективен млад състезател на Разград за 2020 година – 5 715 лв.

ПРИОРИТЕТ 4: УКРЕПВАНЕ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНАТА СРЕДА В УСЛУГА НА ГРАЖДАНИТЕ И БИЗНЕСА

Приоритетът включва три цели, насочени към предоставяне на ефективни публични услуги, като необходимо условие за благоприятна бизнес-среда и икономически растеж, чрез въвеждане на комплексно административно обслужване, повишаване квалификацията на общинска администрация, подобряване на междунституционалното, междуобщинско и международното сътрудничество, както и гражданското участие в местното развитие.

Специфична цел 4.1. Развитие на междунституционалното и междуобщинското сътрудничество

Мярка 4.1.2. Въвеждане на комплексно административно обслужване в сътрудничество със структурите на държавното управление

За повишаване ефективността на процесите в администрацията, както и облекчаване на процесите при взаимодействията между администрация, служители, граждани, бизнес, Община Разград, чрез Единния портал за достъп до електронни административни услуги, разработен от Държавна агенция „Електронно управление“ предоставя 131 електронни

услуги свързани с устройство на територията, общинска собственост, реклама, търговия, туризъм, транспорт, гражданско състояние и др.

Администрацията използва активно средата за междурегионен обмен, чрез която може да се извличат данни и справки от регистри. Това е възможност за реализиране на вътрешни електронни административни услуги и предпоставка за постигане на една от основните цели на електронното управление - комплексно административно обслужване на гражданите и бизнеса.

За гражданите и бизнеса е осигурена възможност за заплащане на задълженията за местни данъци и такси към Община Разград и по електронен път – чрез електронно банкиране, чрез системата за електронни плащания ePay.bg или чрез мобилното приложение iCard, както и чрез услугата за интернет банкиране e-Postbank и мобилното приложение за мобилно банкиране m-Postbank на „Юробанк България“ АД /Пощенска банка/ и услугата за електронно банкиране ДСК Директ на „Банка ДСК“ АД.

Специфична цел 4.2. Развитие на административния капацитет и повишаване качеството на публичните услуги

Мярка 4.2.1. Повишаване квалификацията на служителите от общинската администрация за ефективно управление и качествени услуги

Изпълнението на дейности в подкрепа на мярката също бе повлияно от ситуацията, породена от Covid-19, тъй като през по-голяма част от изтеклата година бяха в сила извънредни мерки, които не позволяваха провеждането на конферентни събития/обучения с голям брой участници. През 2020 г. обученията в по-голямата си част се провеждаха в електронна среда, чрез различни платформи. 12 служители в общинската администрация са преминали през 2020 г. различни обучения с оглед повишаване на квалификация/предоставяне на по-качествени услуги. Обученията са свързани най-вече със стартиралото през 2020 г. електронно управление на обществените поръчки и работа с Централизирана автоматизирана информационна система Електронни обществени поръчки (ЦАИС ЕОП). Преминати са обучения за прилагане на новите изисквания в сферата на социалните услуги, за анализ и тълкуване на Правилника на прилагане на ЗСУ, за защита на работещите в социалните услуги и техните ползвателите в условията на извънредна пандемична обстановка и др.

През годината продължава изпълнението на бюджетна линия „Подобряване на административния капацитет на Община Разград за изпълнение на Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 - 2020 г., финансовият ресурс по която е предназначен за финансиране на разходи с цел обезпечаване на дейностите по управление и изпълнение на Инвестиционната програма на Община Разград и функцията ѝ на Междинно звено по Приоритетна ос 1 на ОПРР 2014 - 2020 г.

Специфична цел 4.3. Международно сътрудничество и разширяване участието на гражданското общество в подкрепа на местното развитие

Мярка 4.3.1. Разширяване на мрежата за партньорство

Във връзка със сложната епидемична обстановка и наложените повсеместни ограничения много от дейностите през 2020 г., свързани с международните отношения, бяха замразени. Комуникацията с побратимените градове и градовете - партньори се реализираше предимно в електронна среда. Единствено за 28-ми януари – Денят на Разград, Община Разград посрещна чуждестранни делегации в лицето на заместник-кметът на град Орел, (Русия) - Юрий Студенников, Андрей Громов - Генерален консул на Русия в България, Почетният консул на Италия за района на Русе, Варна, Шумен и Бургас Антонио Таркуинио, както и гости от Румъния.

Община Разград изпрати детски видео-поздрав от танцов ансамбъл „Хорце“ по повод „Денят на децата“ – национален празник в Република Турция. Вследствие на пандемията и рестрикциите бе прекратена и комуникацията по участието на състави от Разград в международния фолклорен фестивал в Калейчи, Анталия (Република Турция). Налагането

на карантината и ограничителните мерки за придвижване поперечи и на инициативата за проект по програмата Еразъм за обучения на ученици от побратимените градове и градовете партньори на Разград.

Мярка 4.3.2. Сътрудничество и партньорство с граждански организации и сдружения на регионално, национално и международно ниво

Общината е активен член на Национално сдружение на общините в република България (НСОРБ) и успешно участва в работни групи и комисии, свързани с приемането на законодателни промени, утвърждаващи местното самоуправление. Община Разград притежава основен пакет от дяловете на областната асоциация по ВиК, ангажирана с управлението на публичните активи на водоснабдителната и канализационна мрежи на територията на област Разград. И през 2020 г. продължава активното сътрудничество и взаимодействие на Община Разград с НАСОРБ, НАПОС, Регионално сдружение за управление на отпадъците за регион Разград. Разходът по внесен членски внос за тях е в размер на 26 166, 35 лв. за 2020 г.

Таблица: Индикатори за въздействие

Таблица: Индикатори за въздействие								
№	Индикатор за въздействие	Мерна единица	Източник на информация	Период на отчитане	Стойност			
					Базова 2013 г.	Междин на 2017 г.	Целева 2020 г.	Изпълнение към 2020 г.
Стратегическа цел 1: Икономически растеж, основан на знание и иновации								
1	Произведена продукция от промишлени предприятия	млн. лв.	НСИ	годишно	НП	800	560	865*
2	Реализирани иновационни проекти	брой	ИСУН	годишно	0	4	8	1
Стратегическа цел 2: Балансирано и устойчиво развитие на територията и населените места								
3	Променен! Размер на разходите за проекти с екологично предназначение на човек от населението	лева	Община Разград	годишно	НП	150	300	5,94
4	Променен! Брой жилищни сгради с подобрена енергийна ефективност	брой	Община Разград	годишно	НП	НП	30	0
Стратегическа цел 3: Осигуряване на равни възможности за качествено образование, устойчива заетост, здравеопазване, богат културен живот и личностна изява								
5	Намаляване нивото на безработица	% намаление	Агенция по заетостта	годишно	НП	0.8	2.0	- 0,32

*Данните, предоставени от НСИ са към 31.12.2019 г.

Таблица: Индикатори за резултат

№	Индикатор за резултат	Мерна единица	Източник на информация	Период на отчитане	Стойност			
					Базова 2013 г.	Междинна 2017 г.	Целева 2020 г.	Изпълнение към 2020 г.
Приоритет 1: Повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика								
Специфична цел 1.1. Подкрепа за създаването и развитието на малки и средни предприятия								
1	Променен! Брой предприятия	брой	НСИ	годишно	2 320	2 342	2 400	2 448*

2	Нетни приходи от продажби	хил. лв.	НСИ	годишно	НП	1 788 755	1 250 000	2 142 408*
Специфична цел 1.2. Развитието на ключови за региона производства, двигател на общинската икономика								
1	Размер на вложените инвестиции.	хил. лв.	Община Разград	годишно	НП	30 000	40 000	138 471
Специфична цел 1.3. Насърчаване на селскостопанското производство и ефективното използване на горскостопанските ресурси								
1	Обработваема земя от общата земеделска площ	%	НСИ	годишно	84	80,81	90	76,19
2	Размер на инвестициите в горскостопанския сектор	хил. лв.	Община Разград	годишно	НП	117	2 500	114
Специфична цел 1.4. Развитие на туризма като част от общинската икономика								
1	Брой посещения на обектите на културното и историческото наследство и природните обекти	брой	Община Разград	годишно	20 300	46 197	40 000	3 777
2	Леглова база	брой	НСИ	годишно	399	480	721	599*
Приоритет 2: Устойчиво интегрирано териториално развитие								
Специфична цел 2.1. Подобряване плановата осигуреност и проектно обезпечаване на инвестиционни инициативи								
1	Изготвени инвестиционни проекти	брой	Община Разград	годишно	НП	12	28	11
Специфична цел 2.2. Интегрирано развитие на гр. Разград								
1	Подобрена градска среда	хил. кв. метра	Община Разград	годишно	НП	200	400	19
2	Ремонтирани и новоизградени улични мрежи	кв. м.	Община Разград	годишно	НП	48 630	34 700	15 157
3	Ремонтирана и обновена материално-техническа база с мерки за енергийна ефективност на сгради с обществено предназначение	брой	Община Разград	годишно	НП	15	30	14
Специфична цел 2.3. Доизграждане и развитие на техническата инфраструктура за засилване на икономическото и социално-териториално сближаване на територията на общината								
1	Реконструкция и рехабилитация на общинската пътна мрежа	км.	Община Разград	годишно	НП	10,7	40	5,1
2	Домакинства с достъп до канализации за отпадни води	брой	Община Разград	годишно	13 500	13 500	19 000	13 525
Специфична цел 2.4. Подобряване качеството на живот на населението чрез осигуряване на благоприятна околна среда и опазване на природата								
1	Пречистени отпадни води	хил.куб.м	Община Разград	годишно	2 500	2 500	2 940	2 379
2	Процент на рециклирани и оползотворени	%	Община Разград	годишно	НП	0	50	0

	отпадъци							
3	Изградени мощности от възобновяеми енергийни източници	киловат	Община Разград	годишно	НП	500	5 500	306.75
Приоритет 3: Създаване на условия за развитие и пълноценно използване на човешкия ресурс								
Специфична цел 3.1. Подобряване достъпа до качествено образование и повишаване образователното ниво на населението								
1	Допълнен! Отпаднали ученици от I до VIII клас	брой	НСИ	годишно	32	20	10	149*
Специфична цел 3.2. Нарастване делът на заетостта, свързан с целенасочено използване на знанията и уменията								
1	Променен! Лица преминали обучение за професионална квалификация	брой	ДБТ Разград	годишно	253	400	500	91
Специфична цел 3.3. Подобряване на качеството и осигуряване на равен достъп до здравни услуги на населението								
1	Брой население на 1 лекар	брой	НЦЗИ	годишно	525	400	300	1 849
2	Брой население на 1 дентален лекар	брой	НЦЗИ	годишно	1 507	1 300	1 100	1 027
Специфична цел 3.4. Подобряване качеството на социални услуги и развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолацията								
1	Разкрити алтернативни социални услуги	брой	Община Разград	годишно	6	11	15	0
2	Обслужени потребители на социални услуги	брой	Община Разград	годишно	856	895	1 000	1 387
Специфична цел 3.5. Съхраняване на културната идентичност и създаване на условия за богат културен живот, спорт и свободно време								
1	Организиране на различни форми за изява – прегледи на любителското творчество, фестивали, конкурси, изложби и др.	брой	Община Разград	годишно	10	18	26	20
2	Активно спортуващи лица	брой	Община Разград	годишно	600	800	1 000	907
Приоритет 4: Укрепване на институционалната среда в услуга на гражданите и бизнеса								
Специфична цел 4.1. Развитие на междуинституционалното и междуобщинското сътрудничество								
1	Стойност на реализирани съвместни проекти	хил. лв.	Община Разград	годишно	НП	-	800	-
Специфична цел 4.2. Развитие на административния капацитет и повишаване качеството на публичните услуги								
1	Общински служители с висше образование	%	Община Разград	годишно	59	49	75	63,86
2	Изпълнени проекти по оперативни програми от Община Разград	брой	Община Разград	годишно	39	70	100	3
Специфична цел 4.3. Международно сътрудничество и разширяване участието на гражданското общество в подкрепа на местното развитие								

1	Реализирани инициативи с побратимени градове	брой	Община Разград	годишно	НП	14	8	-
2	Участие и сътрудничество с регионалните и международни сдружения	брой	Община Разград	годишно	НП	5	12	5

*Данните, предоставени от НСИ са към 31.12.2019 г.

3. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА

Мерки за наблюдение и използвани механизми за събиране, обработване и анализ на данни

Със Заповед № 64 от 20.01.2021 г. на кмета на Община Разград е определена Работна група за изготвяне на Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР на Община Разград 2014 - 2020 г. (Актуализиран документ за изпълнение на Общински план за развитие на Община Разград 2014 - 2020 г.) за 2020 година. На заседание на работната група бе създадена организация по изготвяне на годишния доклад – подготовка на информации по структурни направления, срок, в който да бъдат изготвени, обобщаване на информацията и др.

Събирането на необходимата информация е извършено чрез:

Писмени запитвания

- С официални писма е поискана статистическа информация по актуални икономически показатели и данни за състоянието на пазара на труда в община Разград и област Разград, както и друга информация по индикатори, отразяващи изпълнението на отделни мерки от ОПР 2014 - 2020 за наблюдавания период от: Отдел „Статистически изследвания” - Разград към ТСБ - Север, Дирекция „Бюро по труда” - Разград, Общинска служба по земеделие - Разград, АПИ „Областно пътно управление“ - Разград, Районна здравна инспекция - Разград, МСП с ключови за региона производства. Получена е обратна информация от всички изброени по-горе администрации и частично от фирмите.

- От ръководителите на дирекции и отдели от общинска администрация: Дирекции; „Устройство на територията, кадастър, контрол на строителството“ и „Административно, информационно и техническо обслужване“; отдели: „Опазване на околната среда“, „Общинска собственост“, „Инвестиционни дейности“, „Икономически дейности“, „Опазване на обществен ред“, „Счетоводство“, „Финансова политика и човешки ресурси“, „Стратегическо планиране и проекти“, „Социални услуги и здравеопазване“, „Култура, религиозни дейности и младежки дейности“, „Образование и спорт“; Секретар на Община Разград, Главен архитект на Община Разград, е получена информация (в хартиен вариант и на електронен носител), относно постигнатия напредък по изпълнението на конкретни мерки и дейности от ОПР.

Запитвания по телефона

С цел набиране на допълнителна и прецизиране на предоставената информация за някои от мерките и дейностите на плана са проведени телефонни разговори с експерти от различните функционални отдели в общинска администрация, ръководители на проекти, ръководители на общински предприятия и други.

Набиране на информация от интернет страниците на министерства и институции

- Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България - <https://eumis2020.government.bg/>;
- Национален статистически институт - <http://www.nsi.bg/>;
- Държавен фонд Земеделие - <https://www.dfz.bg/>.

Реализираните дейности, свързани с процеса на наблюдение на изпълнението могат да бъдат обобщени в дейности по осигуряването и събирането на данни, дейности по анализ на данните и на информация (прилагане на статистически методи, проследяване, където е приложимо, на тенденциите, формулиране на изводи), дейности по докладване на резултатите.

Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана и мерки за преодоляването им

Проблемите в процеса на прилагане на плана през 2020 г. не са по-различни от констатираните през предходните години. Същите могат да бъдат обобщени като:

- Липса на достатъчен финансов ресурс за извършване на по-мощни интервенции, а не „на парче“;
- Липса на свободен финансов ресурс за обезпечаване на плащания към изпълнители до възстановяване на разходите от управляващите органи на програмите в процеса на изпълнение на проекти с европейско финансиране;
- Липса на статистическа информация на ниво община, а при наличието на такава същата не е актуална, което затруднява ефективното планиране;
- Недоверие на стопанските субекти и другите заинтересовани страни към стратегическото планиране и значението му за развитието на общината, за повишаване ефективността на публичните разходи и осигуряването на по-голяма добавена стойност;
- Значението на партньорството, и в частност на ПЧП, за предоставянето на по-качествени услуги за гражданите и бизнеса.

Анализирайки 2020 г. не може да не се отчетат безпрецедентните последици, които оказва пандемията Covid 19 както върху живота на гражданите, на бизнеса, на здравната, социалната, образователната системи, но така и върху работата на общинската администрация. В по-голямата си част Община Разград успя да се справи със свои средства с допълнителните разходи за управлението на кризата, но това доведе пренареждане на приоритетите и насочване на усилията в посока опазване на живота на хората, подкрепа на бизнеса и осигуряване на социална и икономическа устойчивост.

По отношение на привличането на допълнителен ресурс чрез европейско финансиране, усилията на администрацията през 2020 г. бяха насочени към успешно финализиране на изпълняващи се проекти, наваксване в случаите на констатирано забавяне на изпълнението на договори, изтеглен бе кредит от Фонд ФЛАГ за осигуряване на мостово финансиране до приключване и отчитане на проектни дейности. Бяха подадени и одобрени проектни предложения по ОП „Развитие на човешките ресурси“, а по отношение на Инвестиционната програма на Община Разград по ОП „Региони в растеж“ – стартира подготовката на последния инфраструктурен проект за ремонт и реконструкция на 3 сгради в сферата на културата.

Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана

Важен елемент от реализацията на плана е изпълнението на дейности по осигуряване на информираност и публичност. Съгласно Закона за регионалното развитие и правилника за прилагането му, органите, на които е вменен този ангажимент, са кметът и Общинският съвет. Информирането и популяризирането сред местната общност на отделни етапи, на конкретни дейности по изпълнението на плана, е от изключителна важност, тъй като по този начин се постига разбиране сред широката общественост относно ползите, съгласуват се очакванията на гражданите, мнението им по отношение на актуални въпроси, генерират се нови идеи. Публичността допринася и за по-голямо разбиране и ангажираност към изпълнението на целите, заложили в плановия документ, формиране се активна гражданска позиция и позитивна нагласа към участието на заинтересованите страни в стратегическото планиране на местно ниво.

Използват се различни подходи за осигуряване на публичност на действията по изпълнението на ОПР:

- Публикации на официалната интернет страница на Община Разград - Общинският план за развитие на Община Разград 2014 - 2020 г. и програмата за неговата реализация, Годишните доклади за напредъка по изпълнението му за 2014 г., 2015 г., 2016 г., 2017 г., 2018 г. и 2019 г., както и извършената Междинна оценка на плана към месец ноември 2017 г. и изготвеният през месец ноември 2018 г. Актуализиран документ за изпълнение на Общински план за развитие на община Разград 2014 - 2020 г. са общодостъпни чрез публикуването им на www.razgrad.bg;
- Поддържане в актуално състояние на информацията на общинската интернет страница по отношение на провеждани търгове и конкурси, заповеди на кмета на общината, обявени покани за прием на заявления за различно подпомагане и др.;
- Публикации в местни и регионални електронни и печатни медии;
- Периодични пресконференции на ръководството на Община Разград със средствата за масова информация по актуални теми - подписване на договори за предоставяне на БФП по оперативни програми, напредък по изпълнение на проекти и дейности, включени за реализация в общинския план и др.;
- Обществени обсъждания за поемане на общински дълг;
- Излъчване на живо на заседанията на Общински съвет – Разград.

Мерки за постигане на необходимото съответствие на ОПР със секторните политики, планове и програми на територията на общината, вкл. мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптация към вече настъпили проблеми

Общинският план за развитие на Общината е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионалното развитие. Пряко кореспондира с Областната стратегия за развитие на област Разград (и Актуализираният документ за нейното изпълнение), Регионалния план за развитие на Северен централен район и индиректно с Националната стратегия за регионално развитие 2012 - 2022 г.

В процеса на реализацията на дейности от програмата за реализация на плана същите са синхронизирани с действащите за периода други секторни документи на Община Разград - Общ устройствен план на община Разград, Програма за опазване на околната среда на Община Разград за периода 2018-2023 г., Програма за управление на отпадъците на Община Разград за периода 2017-2020 г., Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива в община Разград 2020-2030 г. и краткосрочна такава за периода 2020 – 2022 г., Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Разград 2017-2021 г., Програма за развитие на предучилищното и училищното образование в община Разград 2018 - 2020 г. и плана за действие към нея, Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Разград 2019 г. – 2020 г., Общински план за интеграция на ромите и други лица в неравностойно положение в община Разград 2020-2021 и др. Голяма част от тези стратегически документи се отчитат ежегодно, което улеснява съгласуваността им с общинския план. В допълнение, прилагането на определени секторни политики и/или тяхното изменение, особено в частта за енергийна ефективност на сграден фонд (многофамилни жилищни сгради, държавен и общински фонд) е неразривно свързано с реализацията на проектни намерения на общинската администрация, които са залегнали в ОПР и ИПГВР на град Разград. Основна цел на тези проекти, освен създаването на по-комфортна среда, е и намаляване енергийното потребление на сградите, респективно и намаляване на емисиите на парникови газове с оглед ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени.

Мерки за прилагане на принципа за партньорство

За да е успешно прилагането на политиките за регионално развитие е необходимо в процеса на планирането и изпълнението им да са включени разнородни по своите интереси и функции заинтересовани страни - институции, неправителствени организации, административни звена, юридически и физически лица, които имат определен интерес във връзка с реализацията на конкретна мярка или дейност, залегнала в общинския план. Основните цели на прилагане принципа на партньорството са по-точното определяне на резултатите и по-ефективно изпълнение. То повишава ефективността и ефикасността на плановия документ. Прилагането на принципа за партньорство в процеса на реализацията на ОПР визира основно осигуряването на прозрачност и разбиране от страна на заинтересованите страни на основните цели и очаквани резултати от прилагането на дадена мярка. Привличането на всички структури на гражданското общество и партньорската работа с тях води до избор на решения, удовлетворяващи максимален кръг от обществото. В този смисъл прилагането на принципа за партньорство е неразривно свързан с изпълнението на мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана и ги надгражда.

Прилагането на принципа на партньорството намира израз най-вече при подготовката на плановия документ и извършването на промени в него посредством провеждането на работни групи/кръгли маси/обществени обсъждания. Тези мерки включително са регламентирани и в нормативната уредба (ЗРР и ППЗРР). Не следва да се пропуска прилагането на принципа за партньорство по отношение на проектната дейност. Обществените консултации/пресконференции/интервюта при подготовката на проекти, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, съвместната работа със съответните партньорски организации/потребители/целеви групи по проекта са от изключителна важност за успешното и удовлетворяващо всички изпълнение на дейностите.

Резултати от извършени оценки към края на 2020 г.

Редът за извършване на оценки на плановия документ е регламентиран в чл. 34 и чл. 35 от ЗРР. В тази връзка, през 2017 г. е извършена Междинна оценка на Общинския план за развитие на община Разград 2014 - 2020 г., приета с решение № 456 по протокол 34/28.11.2017 г. на ОбС - Разград. На база констатациите от оценката, през 2018 г. е възложено изготвянето на Актуализиран документ за изпълнение на Общински план за развитие 2014 - 2020 г. на Община Разград, приет с решение на ОбС - Разград № 635 по протокол № 48/27.11.2018 г. Не са извършвани други тематични оценки на изпълнението на плана през календарната 2020 г.

4. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР И НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

Проекти с бенефициент Община Разград

През 2020 г. Община Разград сключи договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за реализация на проект **„Създаване на нови форми на социални услуги от резидентен тип в община Разград, гарантиращи живот в семейна среда и достъп до грижи и услуги според индивидуалните потребности на децата и младежите“** по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г. на стойност 406 450,64 лв.

Подадени и в процес на оценка са проектни предложения:

- **„Прилагане на мерки за социално - икономическа и образователна интеграция на уязвими групи в община Разград“** по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г. и ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 - 2020 г. на стойност 1 564 742,60 лв.;

- **„Топъл обяд в условията на пандемията от COVID-19“** по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане на стойност 67 920,00 лв.

❖ *Проекти в процес на изпълнение през 2020 г. и приключили през същата година:*

- **„Ремонт, обновяване на материално-техническата база и мерки за енергийна ефективност в образователните институции на територията на град Разград“** в рамките на „Инвестиционна програма за устойчиво и интегрирано градско развитие на община Разград 2020“, финансиран по ОП „Региони в растеж“ 2014 - 2020 г., Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, процедура BG16RFOP001-1.001-039 „Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020“

Период на изпълнение: от 29.09.2017 г. до 29.03.2020 г.

Общ бюджет: 9 897 137,19 лв.

Постигнати резултати: Подобрено състоянието на образователната инфраструктура и изпълнени мерки за енергийна ефективност в ДГ „Райна Княгиня“, ДГ „Славейче“, Детска ясла „Слънчево детство“, ПГПЧЕ „Екзарх Йосиф“, ОУ „Н. Й. Вапцаров“, Детска ясла „Звездици“, ДГ № 4 „Митко Палаузов“, ДГ № 6 „Шестте ястребинчета“, ДГ № 12 „Зорница“, ДГ № 3 „Приказка“, ДГ № 5 „Незабравка“; изграден физкултурен салон за нуждите на ПГПЧЕ „Екзарх Йосиф“ и ОУ „Н. Й. Вапцаров“;

- **„Насърчаване на социалното приобщаване чрез доизграждане на социалната инфраструктура в община Разград за предоставяне на резидентни и съпътстващи услуги в общността за деца и младежи“**, финансиран по ОП „Региони в растеж“ 2014 - 2020 г., Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“, процедура за предоставяне на БФП BG16RFOP001-5.001 „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца“

Период на изпълнение: от 01.12.2017 г. до 15.12.2020 г.

Общ бюджет: 615 000,00 лв.

Постигнати резултати: Осигурена подходяща и ефективна социална инфраструктура, допринасяща за предоставяне на нов вид резидентни и съпътстващи услуги в общността, които да заменят институционалния модел на грижата за деца чрез следните мерки: ремонт на Център за обществена подкрепа с цел увеличаване на неговия капацитет; включване към предлаганите услуги от Дневен център за деца с увреждания на услуги за Център за социална рехабилитация и интеграция; разкриване на Преходно жилище за деца от 15 до 18 - годишна възраст; разкриване на Наблюдавано жилище за младежи от 18 до 21 - годишна възраст;

- **„Обществена трапезария“**, финансиран от Фонд „Социална закрила“ към Министерство на труда и социалната политика

Период на изпълнение: от 02.01.2020 г. до 31.12.2020 г.

Общ бюджет: 36 250,00 лв.

Постигнати резултати: По-добро качество на живот на 50 лица, които поради финансови, здравословни и социални проблеми изпитват затруднения и са били в невъзможност сами да задоволят потребността си от здравословна и качествена храна; по-пълно социално включване, социална интеграция и ресоциализация на ползвателите на услугата.

❖ *Проекти в процес на изпълнение през 2020 г. и продължаващи през 2021 г.:*

- **„Приеми ме 2015“** (Община Разград е партньор по проекта), финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г., Приоритетна ос 2: „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“, Инвестиционен приоритет 3 „Повишаване на достъпа до услуги, които са на достъпна цена, устойчиви и висококачествени, включително здравни и социални услуги от общ интерес“, процедура за директно предоставяне на БФП BG05M9OP001-2.003 „Приеми ме 2015“

Период на изпълнение: от 11.12.2015 г. до 31.12.2021 г.

Общ бюджет: 136 404 000,00 лв. (за всички партньори по проекта)

Очаквани резултати: Подкрепа на процеса на деинституционализация на деца чрез продължаване и надграждане на устойчивия модел за развитие на заместваща семейна грижа за деца, настанени в специализирани институции, деца в риск и деца с увреждания; развиване на нови модели на работа и услуги за деца в риск и техните родители; разширяване на възможностите за развитие на приемната грижа чрез подкрепа за предоставяне на „специализирана приемна грижа“; допълване и надграждане на проект „И аз имам семейство“, операция BG051PO001-5.2.11 „Приеми ме“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2007 - 2013 г.;

• **„Превенция на социалното изключване и намаляване на бедността сред децата от Община Разград“**, финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г., Приоритетна ос 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“, Инвестиционен приоритет 3: „Повишаване на достъпа до услуги, които са на достъпна цена, устойчиви и висококачествени, включително здравни и социални услуги от общ интерес“, процедура за директно предоставяне на БФП BG05M90P001-2.004 „Услуги за ранно детско развитие“

Период на изпълнение: от 01.07.2016 г. до 31.12.2021 г.

Общ бюджет: 1 310 567,00 лв.

Очаквани резултати: Превенция на социалното изключване, намаляване на бедността сред децата чрез инвестиции в ранното детско развитие и чрез подкрепа за дейността на създадените по проекта за социално включване интегрирани услуги за ранно детско развитие, насочени към деца до 7 годишна възраст от уязвими групи, вкл. деца с увреждания и техните семейства, както и бъдещи родители; осигурена подкрепа на деца в ранна детска възраст и техните семейства за подобряване на достъпа до здравна грижа, формиране на родителски умения, подобряване на семейната среда, повишаване на училищната готовност на децата за включване в образователната система, както и предотвратяване на настаняването на деца в специализирани институции;

• **„Подобряване на административния капацитет на Община Разград за изпълнение на Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОПРР 2014 - 2020 г.“**, финансиран по ОП „Региони в растеж“ 2014 - 2020 г., Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“, процедура „Бюджетна линия за 39 общини - бенефициенти по приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020“

Период на изпълнение: от 04.07.2016 г. до 30.06.2021 г.

Общ бюджет: 106 167,76 лв.

Очаквани резултати: Финансово обезпечаване на работата на членовете на Междинното звено за оценка на проектни предложения за кандидатстване по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г., в т.ч. на наетите външни оценители; финансово обезпечаване на работата на екипа по управление и изпълнение на Инвестиционна програма за устойчиво и интегрирано градско развитие на община Разград 2020 за периода до 2023 г.; предоставяне на възможност за участие в програми и обучения за обмен на опит и добри практики на членовете на Междинното звено и екипа по управление и изпълнение на Инвестиционна програма за устойчиво и интегрирано градско развитие на община Разград 2020;

• **„Проектиране и изграждане на компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци за общините от РСУО Разград“**, финансиран по ОП „Околна среда“ 2014 - 2020 г., Приоритетна ос 2 „Отпадъци“, процедура за директно предоставяне на БФП BG16M1OP002-2.002 „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци“

Период на изпълнение: за изпълнение на проекта - от 30.11.2017 г. до 30.10.2021 г.

Общ бюджет: 13 563 028,56 лв.

Очаквани резултати: Изграждане на компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци; подобряване качеството на околната среда за жителите в общините чрез намаляване на свързаните с депонирането на отпадъци вредни емисии; предоставяне на нов тип услуга относно отпадъците на жителите и бизнеса в общините; разкрити нови работни места, необходими за експлоатация на изградената инфраструктура;

- **„Изграждане на социални жилища за настаняване на малцинствени и социално слаби групи в кв. „Орел“, отговарящи на съвременните хигиенни изисквания“** в рамките на „Инвестиционна програма за устойчиво и интегрирано градско развитие на община Разград 2020“, финансирана по ОП „Региони в растеж“ 2014 - 2020 г., Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, процедура BG16RFOP001-1.001-039 „Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014 - 2020“
Общ бюджет: 2 421 999,99 лв.

Период на изпълнение: от 02.08.2018 г. до 12.12.2021 г.

Очаквани резултати: Изграждане на съвременна, подходяща рентабилна социална инфраструктура в община Разград, която да осигури отговарящи на нормите и изискванията социални жилища, за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението; създаване на условия за пълноценна реализация, чрез грижа и подкрепа на местните общности, групи и лица в риск и осигуряване на достъпна и качествена социална грижа;

- **„Основен ремонт и въвеждане на мерки за енергийна ефективност в сграда общинска собственост и изграждане на Център за работа с деца на улицата“** в рамките на „Инвестиционна програма за устойчиво и интегрирано градско развитие на община Разград 2020“, финансиран по ОП „Региони в растеж“ 2014 - 2020 г., Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, процедура BG16RFOP001-1.001-039 „Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014 - 2020“.

Период на изпълнение: от 02.08.2018 г. до 02.02.2021 г.

Общ бюджет: 989 999,98 лв.

Очаквани резултати: Основен ремонт и въвеждане на мерки за енергийна ефективност в сграда общинска собственост за осигуряване на подходящи условия за предоставянето на социалната услуга в общността – Център за работа с деца на улицата; подобряване на условията за предоставяне на социалната услуга – Център за работа с деца на улицата; осигуряване на безопасна и защитена среда на децата; предотвратяване на социалната им изолация и превенция на социалните прояви; разширяване на традиционно добрите услуги в общността, предоставяни от Община Разград и осигуряване на равен достъп до тях;

- **„Осигуряване функционирането на Областен информационен център - Разград през периода 2019 - 2021 г.“**, финансиран по ОП „Добро управление“, Приоритетна ос 4: „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“ (ПО4), процедура BG05SFOP001-4.004 „Осигуряване функционирането на националната мрежа от 27 областни информационни центъра през периода 2019 - 2021 г.“

Общ бюджет: 319 900,00 лв.

Период на изпълнение: от 01.01.2019 г. до 31.12.2021 г.

Очаквани резултати: Осигуряване функционирането на Областен информационен център - Разград; надграждане на постигнатата познаваемост за европейските фондове и програми; повишаване нивото на информираност на обществото и достъпността до информация; популяризиране на възможностите за финансиране, които предоставя ЕС чрез осигуряване на ефективно функциониране на 27 - те ОИЦ;

- **„Създаване на звеното за патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в Домашен социален патронаж гр. Разград“**, финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г., Приоритетна ос 2: „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“

Общ бюджет: 831 199,64 лв.

Период на изпълнение: от 08.07.2019 г. до 09.04.2021 г.

Очаквани резултати: Постигане на по-добро качество на живот, независимост и социално включване на възрастните хора и лица с увреждания; подобрен достъп до мобилни, интегрирани здравно-социални услуги посредством осигурена комплексна грижа, чрез създаване на звено за патронажни грижи в Домашен социален патронаж; изграждане на иновативен модел на патронажна грижа на територията на община Разград; надграждане, разширяване и постигане на комплексен характер на дейността на Домашен социален патронаж; създаване на работни места в сектора на социалните услуги и гарантиране на качествена професионална грижа; преодоляване последиците от социалното изключване и бедността, предоставяне на реална възможност за връщане на пазара на труда на лицата, полагащи грижи за близките си с увреждания.

Проекти с бенефициенти фирми, НПО и други¹

На територията на община Разград през 2020 г. по процедури на оперативните програми са изпълнявани следните проекти:

„Насърчаване на предприемачеството в „БЛОКЧЕЙН ХЕЛТ“ ЕООД“ по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.

Бенефициент: „БЛОКЧЕЙН ХЕЛТ“ ЕООД

Период на изпълнение: 18 месеца (от 28.05.2019 г. до 28.11.2020 г.)

Общ бюджет: 234 778 лв.

Резюме на дейностите: осигуряване на устойчиво и конкурентоспособно развитие посредством реализиране на предприемаческа идея за децентрализирана web-базирана информационна система, предназначена да обслужва застрахователи посредством предоставяне на регламентиран достъп на всички заинтересовани лица в процеса на предявяване, разглеждане на претенции, оценяване на щети по здравно-застрахователни събития, застрахователни дружества, лечебни заведения; сформирание на екип от квалифициран персонал; закупуване на сървър и разработване на софтуер; изработване на пазарен анализ и маркетингов план; създаване на интернет страница.

„Насърчаване на предприемачеството чрез инвестиции в ИКТ-сектора. Създаване и реализиране на пазара на специализирана система за управление на бизнес - процесите“ по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.

Бенефициент: „Делтасофт“ ООД

Период на изпълнение: 12 месеца (от 10.06.2019 г. до 10.06.2020 г.)

Общ бюджет: 171 640 лв.

Резюме на дейностите: създаване на система за управление на бизнеса (Enterprise Resource Planning - ERP), която да предоставя персонализирана услуга на предприятия, при които липсва серийно производство; сформирание на професионален екип за разработване и поддържане на софтуер; закупуване на оборудване (хардуер) и специализиран софтуер, с които да се разработи и поддържа новият софтуер.

„Ефективен производствен процес в „Биовет“ АД“ по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.

Бенефициент: „Биовет“ АД

Период на изпълнение: 28 месеца (от 28.12.2017 г. до 23.04.2020 г.)

Общ бюджет: 2 251 318 лв.

Резюме на дейностите: повишаване на енергийната ефективност и намаляване разходите за енергия за производствени нужди на площадките на фирмата, разположени в гр. Разград, което да доведе до подобряване на общия производствен капацитет, енергийни спестявания и повишаване на конкурентоспособността на предприятието.

¹ Данните са извлечени от ИСУН 2020

„ПОДКРЕПА ЗА УСТОЙЧИВ БИЗНЕС в ЕТ „ДМ - Даниел Добрев“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г.

Бенефициент: „ДМ - Даниел Добрев“ ЕТ

Период на изпълнение: 12 месеца (от 03.02.2020 г. до 03.02.2021 г.)

Общ бюджет: 4 730 лв.

Резюме на дейностите: получаване на професионална услуга в областта на ИКТ; създаване на интернет сайт с цел по-бързо развитие на фирмата и устойчивост на предприемаческата идея.

„Насърчаване на предприемачеството чрез извършване на инвестиции в „Интер 10 Драинг Текнолджис“ ООД“ по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.

Бенефициент: „Интер 10 Драинг Текнолджис“ ООД

Период на изпълнение: 13 месеца (от 10.06.2019 г. до 10.07.2020 г.)

Общ бюджет: 234 598,78 лв.

Резюме на дейностите: закупуване на ново оборудване и специализиран софтуер за производство на биореактори с автоматизирана система за управление; осигуряване на устойчива заетост на 3 лица специалисти в областта на проектирането и изпълнението на машини и съоръжения със специално предназначение, в т.ч. лице с трайни увреждания.

„Подобряване на производствения капацитет и разширяване на експортния потенциал на Интер Инженеринг - 10“ ООД, Разград“ по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.

Бенефициент: „ИНТЕР ИНЖЕНЕРИНГ - 10“ ООД

Период на изпълнение: 12 месеца (от 01.12.2020 г. до 01.12.2021 г.)

Общ бюджет: 150 500 лв.

Резюме на дейностите: подобряване на производствения капацитет на „Интер инженеринг - 10“ ООД чрез придобиване на нови ДМА: 1 брой Количка за автоматизирано заваряване и 1 брой Портативна самоходна машина за крайцване на листов материал с ротационна фреза.

„Подобряване на производствения капацитет в „ЙОТОВ“ ООД“ по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.

Бенефициент: „ЙОТОВ“ ООД

Период на изпълнение: 12 месеца (от 10.02.2020 г. до 10.02.2021 г.)

Общ бюджет: 1 070 000 лв.

Резюме на дейностите: подобряване на производствения капацитет на предприятието, чрез инвестиции във високотехнологично производствено оборудване: 1 брой Обработващ център и 1 брой Трикоординатна измервателна машина.

„Развитие на предприемаческата идея на фирма „Калърбет“ ЕООД за производство на вододисперсионни материали“ по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.

Бенефициент: „Калърбет“ ЕООД

Период на изпълнение: 18 месеца (от 01.08.2019 г. до 01.02.2021 г.)

Общ бюджет: 197 760 лв.

Резюме на дейностите: насърчаване на предприемачеството чрез инвестиции за закупуване на специализирано оборудване – линия за производство, тониране и разфасоване на водоразтворими бои и лакове; закупуване на необходимите материали и консумативи, които да бъдат вложени в производството; наемане на квалифициран персонал - химик-производство на бои и лакове, инженер-химик, лаборант-химик и двама машинни оператори (в т.ч. лице с трайна нетрудоспособност над 50 %); изработване на уеб сайт и електронен магазин.

„Инвестиции за подобряване на производствения капацитет в „Кем пласт“ ЕООД“ по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.

Бенефициент: „КЕМ ПЛАСТ“ ЕООД

Период на изпълнение: 12 месеца (от 20.02.2020 г. до 20.02.2021 г.)

Общ бюджет: 195 800 лв.

Резюме на дейностите: повишаване ефективността и конкурентоспособността на предприятието, чрез технологично обновление и усъвършенстване на производствените процеси, посредством новозакупени 1 бр. машина за рязане и обработка на стъкло, 1 бр. кран, 1 бр. вакуумен повдигач, 1 бр. автоматична почистваща машина тип CNC и 1 бр. ъглонабивна машина.

„Реализиране на архитектурни и проектантски услуги с еко елементи и материали“ по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.

Бенефициент: „Лофт Студио“ ЕООД

Период на изпълнение: 15 месеца (от 09.09.2019 г. до 09.12.2020 г.)

Общ бюджет: 199 661 лв.

Резюме на дейностите: реализиране на архитектурни и проектантски услуги с еко елементи и материали; създаване на четири нови работни места; закупуване на дълготрайни материални активи; наемане на помещение; създаване на интернет страница на фирмата; извършване на пазарно проучване на пазара за архитектурни услуги; участие в архитектурни изложения в страната и чужбина.

„Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда от училища в Ракитово, Септември, Разград, Лозница, Симеоновград, Хаджиево“ по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 - 2020 г.

Бенефициент: ФОНДАЦИЯ „БЪДЕЩЕ“

Период на изпълнение: 24 месеца (от 18.12.2020 г. до 18.12.2022 г.)

Общ бюджет: 265 533.63 лв.

Резюме на дейностите: разработване и актуализиране на стратегии, планове, програми, анализи, препоръки, компетентностни профили и др. на образователната институция за работа в мултикултурна среда, според идентифицираните нужди; повишаване капацитета на 170 учители и педагогически специалисти (вкл. 6 директори на училища) и 2 образователни медиатори от 6 училища, ситуирани в гр. Ракитово, гр. Разград, гр. Септември, гр. Симеоновград, гр. Лозница и с. Хаджиево.

По Процедура BG16RFOP002-2.073 „Подкрепа на микро и малки предприятия за преодоляване на икономическите последствия от пандемията COVID – 19“, Процедура BG16RFOP002-2.091 „Подкрепа за МСП, извършващи автобусни превози, за преодоляване на икономическите последствия от пандемията COVID – 19“, Процедура BG16RFOP002-2.092 „Подкрепа на предприятия, регистрирани по Закона за туризма като туроператор или туристически агент, за преодоляване на икономическите последствия от пандемията COVID – 19“ по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 са финансирани 124 проекта на обща стойност 1 097 934,38 лв. в следните предприятия: „ИРАТ-2000“ ЕООД; „МИЛТЕКС ГРУП“ ЕООД; „СЛАВОВ И СЛАВОВ“ ООД; „ХИМИК“ АД; „ЕНИГМА - ПЛАС“ ЕООД; „Клима Груп“ ЕООД; „112 БГ“ ООД; „АВТОГАРА РАЗГРАД“ ООД; „АГРО ЛЕНД - РАЗГРАД“ ЕООД; „АЙПЕМЕД“ ЕООД; „АКЦЕНТ“ ООД; „АЛБЕДО“ ЕООД; „АМОР 0008“ ООД; „АНДРЕЯ“ ЕООД; „АРЕА ПРОЕКТ“ ЕООД; „АТА - НИКИ“ ООД; „АТЛАС РЗ“ ЕООД; „АУТО СТЕВ“ ООД; „БАРИ СПИЙД“ ЕООД; „БГ АВТО 99“ ООД; „БЕСТОМ“ ООД; „Юник“ ООД; „БИОКОНТРОЛ КОРПОРАЦИЯ“ ЕООД; „БОНЕВ“ ООД; „БОРРДО МЕБЕЛИ“ ЕООД; „БУЛКОРП“ ООД; „БУРГАС 321“ ООД; „В, С, Д - ПСИХО ТЕСТ“ ООД; „Валго Транс“ ЕООД; „ВАЛДЖО ТРАНС“ ООД; „Експрес Спедишън“ ЕООД; „ВЕРДЕ КОЛОРАТО“ ЕООД; „ВИП КОМФОРТ“ ООД; „ВИП КОНТАКТ“ ООД; „ВИТРАНС ВД“ ЕООД; „ВОЛФТРАВЕЛ“ ООД; „ГАРА“ ЕООД;

„ГЛОБЪЛ СПЕЙС“ ЕООД; „ГРАЦИЯ“ ЕООД; „Д енд Д партс“ ООД; „ДЕЛТА - КОВЪР“ ЕООД; „ДЕСИ АУТО“ ООД; „ДИД - СНЕЖАНА ДАМЯНОВА“ ЕООД; „ДИМОВ АУТО“ ЕООД; „ДИН ГРУП“ ЕООД; „Добрев Инвест“ ЕООД; „ДОМИНАНТ“ ООД; „ЕКЗОТИК - СИМА“ ООД; „ЕМ ЕНД ВИ 2018“ ЕООД; „ЕМ.ДИ.ЕМ.“ ЕООД; „ЕМ - ПАК“ ООД; „ЕС БИ ЕН БЪЛГАРИЯ“ ООД; ЕТ „ЖЕНИ - КОЛЪО НИКОЛОВ“; ЕТ „Д-р Надя Руменова - АПМП-ИП“; ЕТ „ПОЛИГРАФ - НЕДЕЛЧО ЕНЕВ - КАЛОЯН ЕНЕВ“; ЕТ „АЛИАНС-93 - МЕХНУР АЛИЕВА“; ЕТ „БОЗЕВ 12 - ИСМАИЛ БОЗЕВ“; ЕТ „Д И Д - СНЕЖАНА ДАМЯНОВА“; ЕТ „ДИКОТЕХ - ДАНАИЛ СТАЙКОВ“; ЕТ „ДИМИТРОВ - ЦОНЕВА - ДЕНЧО ДИМИТРОВ“; ЕТ „ЕВРОТРЕЙД - ДИМИТЪР ТРЕНДАФИЛОВ“; ЕТ „П-97 - ПЕНЧО НИКОЛАЕВ“; ЕТ „СТАРТ - СТАНЧО СТАНЧЕВ - ТОТКА СТАНЧЕВА“; ЕТ „ЦВЕТАНКА НИКОЛОВА“; „ЕУРО ГРИЛ“ ЕООД; „ЗейТек“ ЕООД; „ИКОАЛ“ ЕООД; „ИКОМ“ ЕООД; „Ириней Арте“ ООД; „ЙОДИТА - СТРОЙ“ ЕООД; „ЙОКЕТА-КО“ ООД; „КАПЕН - 2010“ ООД; „КАПРИ“ ЕООД; „КЕМ ПЛАСТ“ ЕООД; „КИДО“ ЕООД; „КНИГОТЪРГОВИЯ“ ООД; Кооперация „КООПЕРАЦИЯ „ЕКИП-7“; „КРЕСОН“ ЕООД; „Кулаксы“ ЕООД; „КУШКУ ТРАНС“ ЕООД; „ЛИФТКОМ РЗ“ ЕООД; „ЛОТОС 08“ ЕООД; „МАРТ - 2000“ ООД; „МАРТИНС“ ЕООД; „МЕБЕЛИ АРТДИЗАЙН“ ЕООД; „МЕРИ - ШЕНИ“ ЕООД; „МЕТАЛ АМБАЛАЖ ТРЕЙДИНГ“ ЕООД; „МИРА - МИЛК“ ООД; „Михаела 2011“ ЕООД; „МКМ - ИНВЕСТ“ ЕООД; „МОДНА КЪЩА СЛАВЕЯ“ ООД; „НЕВ ТРАНС“ ЕООД; „НИТАДОР БГ“ ООД; „ПАТРИМОНИЯ“ ООД; „ПОЛИ КОРЕКТ“ ЕООД; „ПОЛИТРАФИК“ ООД; „ПРИМА - М“ ЕООД; „РЕЛАКС - ГЕОРГИЕВ“ ЕООД; „РИКИ - А ТУР“ ЕООД; „РИТЪМ АРТ“ ООД; „Р-КОНСУЛТ“ ООД; „СИМ-ТРАНС“ ЕООД; „Сириус Транс“ ООД; „СК - РЕЙН“ ЕООД; „СКРАП МЕТАЛ - 89“ ЕООД; СКС „България“ ООД; „Славей - 2019“ ЕООД; „СЛА - ДИ“ ЕООД; „СМТ - БЪЛГАРИЯ“ ООД; „СОЦИАЛИНВЕСТ“ АД; „СОЦИАЛКАРС“ ЕООД; „СТОЯН СТОЯНОВ - РАЗГРАД“ ЕООД; „Т и С - консулт груп“ ЕООД; „ТАНПЛАСТ“ ЕООД; „ТИЛИЯ 7“ ООД; „ТРАНС - 96“ ЕООД; „ТРД“ ООД; „ФАВОРИТ ДИЗАЙН 07“ ЕООД; „ХЕКТОР“ ЕООД; „ХЕЛП Инженеринг“ ООД; „ХИТКО РХ“ ЕООД; „ХОРУС - 66“ ЕООД; „ЧЕТЕ - БГ“ ООД; „ЯНАКИЕВ ТРАНС“ ЕООД.

По данни на Държавен фонд Земеделие изплатените средства за субсидии от Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) за финансовата 2020 г. (от 16 октомври 2019 г. до 15 октомври 2020 г.) на територията на община Разград са в размер на 13 585 277 лв. по 33 различни мерки, както следва:

- Биологично животновъдство;
- Биологично пчеларство;
- Биологично растениевъдство;
- Възстановяване на събрани средства от Финансова дисциплина;
- Контрол на почвената ерозия;
- Мярка 12/Натура 2000
- Подмярка 13.1/НР 1 - Планински райони
- Подмярка 13.2/НР 2 – Други
- Подмярка 4.1 "Инвестиции в земеделски стопанства" и 4.2 "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти
- Подмярка 6.1-Стартова помощ за млади земеделски производители
- Подмярка 6.3-Развитие на стопанството и стопанската дейност.
- Схема за млади земеделски стопани (МЗС)
- Схема за плащане за селскостопански практики, които са благоприятни за климата и околната среда - зелени директни плащания (ЗДП)
- Схема за преразпределително плащане (СПП)
- Схема за единно плащане на площ (СЕПП)
- Схема за обвързано подпомагане за плодове СП (основна)
- Схема за обвързано подпомагане за плодове СП (други)

- Схема за обвързано подпомагане за плодове (сливи и десертно грозде) - СП (други)
- Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци (СЗ) (основна)
- Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци (СЗ) (други)
- Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци (домати, краставици, корнишони и патладжан) (СЗ-ДККП)
- Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци (пипер) (СЗ-П)
- Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци (картофи, лук и чесън) (СЗ-КЛЧ)
- Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци (моркови, зеле, дини и пъпеши) (СЗ-МЗДП)
- Схема за обвързано подпомагане за протеинови култури (СПК)
- Схема за преходна национална помощ за тютюн, необвързана с производството (ПНДТ).
- Схема за обвързано подпомагане за месодайни крави и/или юници (СМКЮ)
- Схема за обвързано подпомагане за млечни крави под селекционен контрол - ЕЖСК (мляко)
- Схема за обвързано подпомагане за млечни крави (СМлК)
- Схема за обвързано подпомагане за биволи
- Схема за обвързано подпомагане за овце майки и/или кози майки под селекционен контрол (ДПЖСК)
- Схема за преходна национална помощ за говеда, необвързана с производството (НДЖ 1)
- Схема за преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, обвързана с производството (ПНДЖ 3)

5. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО

2020 година е последната година от седемгодишния период на реализация на Общинския план за развитие на Община Разград 2014 – 2020 г., респективно на Актуализирания документ за неговото изпълнение, който го допълва. Община Разград положи усилия с оглед на това да се достигне до максимално изпълнение на заложените в плановия документ приоритети, специфични цели и мерки. Посредством както на заложените в нормативната уредба задължителни изисквания по отношение на реализацията и наблюдението на плана (изготвяне на детайлни годишни доклади, на междинна оценка, актуализация на плана и др.), така и чрез вътрешни за Общинската организация инструменти, бяха предприети мерки, основна цел на които е намаляване разликата между планирани дейности и постигнати резултати. Но доколкото реализацията на Общинския план не е самостоятелен и затворен процес, който е единствено в компетенциите на общинската администрация, а е неразривно свързан с национални и международни политики и дадености, не може да не се спомене събитието, което остави трайни промени и отпечатащи върху световните икономики за 2020 г. – пандемията Covid-19. Видно и от настоящия доклад, пандемията попречи на реализацията на много дейности, затрудни провеждането на други, доведе до пренасочване на финансов ресурс в посока превенция и справяне с последиците от пандемията. При все това Община Разград продължи с целенасочената си, ресурсно осигурена общинска политика, като се стремеше да отговори на актуалната социално – икономическа действителност и обществени нужди и търсения. Придобитият опит в разработването, изпълнението, управлението и отчитането на проекти, стъпките в посока на концентрирани интегрирани интервенции, добрата организация при реализирането на конкретни инициативи, подпомогнаха общинската администрация да реализира в значителна част планираните в плановия документ дейности и мерки за подобряване на социално-икономическото състояние, качеството на жизнената среда и условията на живот.

В съответствие с изискванията на Закона за регионалното развитие Община Разград ще възложи изготвянето на последваща оценка на въздействието на ОПР за периода, чиято основна цел ще бъде да покаже степента на постигане целите, заложи в плана, ще оцени общото му въздействие, неговата ефективност и ефикасност, ще даде конкретни изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

При все това, актуални остават въпросите за подобряване на техническата инфраструктура, дейностите по опазване на околната среда, стимулиране на предприемачеството и НИРД, както и реалното привличане и сътрудничеството на максимално широк кръг от заинтересовани страни в процеса на постигане на устойчиво интегрирано развитие на територията, подобряване на демографските показатели, повишаване на заетостта и социалното включване, които следва да намерят място и в следващия планов седемгодишен документ – Плана за интегрирано развитие на Община Разград за периода 2021 – 2027 г.